

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

КОЛЕКЦИЯ НА НАЙ-ДОБРИТЕ ОБУЧИТЕЛНИ ПЪТЕКИ

Надя Моначели, Ариана Мори Monacelli

Университет на Парма

Таблица на съдържанието

ПРЕДИ ТРЪГВАНЕ.....	2
1. Трудността да се намери последователна информация в голямото море на литературата.	2
2. Обучени и необучени професионалисти: какви умения ги отличават??.....	5
3. Откриване на някои добри практики в Европа.....	12
Associazione Differenza Donna (Rome) – Асоциация Диференца Донна (Рим, Италия).....	15
Ninlil (Wien).....	21
Fundación Cermi Mujeres (Madrid).....	25
Femmes pour le Dire, Femmes pour Agir (Paris).....	29
4. Реорганизация на проекта поради пандемията COVID-19.....	32
ПРОВЕДЕНИТЕ ОБУЧИТЕЛНИ КУРСОВЕ.....	35
1. Италианско обучение на Giolli Cooperativa Sociale и Център против насилието в Парма - Antiviolence Center of Parma (ACAV).....	35
2. Финландското обучение на SAMK (Satakunta University of Applied Sciences) – методът Somebody®.....	45
3. Хърватското обучение на BaBe (Budi Aktivna Budi Emancipiran – Бъди активна Бъди еманципиран).....	48
4. Българското обучение на Фондация „Очи на четири лапи“ (Eyes on Four Paws Foundation- E4p) и Народно читалище “Св. Св. Кирил и Методий - 1924”.....	51
5. Нови обучения - и какво оттук нататък? post-нос проучване?.....	57
6. Силни и слаби страни на обученията.....	69
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	81

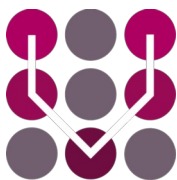
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 1

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

ПРЕДИ ТРЪГВАНЕ

1. Трудността да се намери последователна информация в голямото море на литературата

В началото на тази разработка имахме за цел да направим равностметка на вече проученото и написано по темата за обучението на професионалисти, участващи в посрещането и грижите за жертвите на насилие. Ние се интересувахме особено от жертви с увреждания, като се има предвид критичното положение с тази допълнителна уязвимост. След това прегледахме съществуващата литература за обучение на професионалисти, работещи с жени с увреждания - жертви на насилие.

Като цяло, литературата за домашното / интимното / основано на пола насилие (IPV / DV) понастоящем е неоченима. Можем да намерим хиляди публикации във всички академични бази данни, докладващи за изследвания, проведени в различни дисциплинарни области и в много страни по света. Повечето от тези публикации започват, с няколко лексикални вариации, със същото твърдение, напомняйки на читателя, че „насилието при интимни партньори (IPV) е сериозен световен социален и здравен проблем“. И всъщност е така. Според най-изчерпателното проучване за насилието над жени на ниво ЕС, публикувано от Агенцията на ЕС за основните права (FRA) през 2014 г., средното преживяно физическо и / или сексуално насилие от интимни партньори през целия живот в 28-те държави-членки на ЕС е 23 %, с диапазон между 13% и 32%.

Когато обаче започнахме да събираме наличните материали в базите данни, скоро разбрахме, че темата за курсовете за обучение, както и тяхното прилагане и оценка, практически не съществува в този вид литература и липсва по темата за жертви хора с увреждания. Особено важно е, че европейският опит практически липсва в академичната

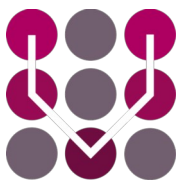
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 2

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

литература. Поради това насочихме търсенето си към уебсайтовете на предишни проекти, финансирани от ЕС, но без по-добри резултати.

Единствената налична база данни (Daphne Toolkit) е тази за проекти, финансирани от програмата Daphne, но събирането не е пълно и наличните документи са малко и несистематични. Поради невъзможността за системно намиране на документация и коментари за обученията, проведени в предишни проекти, беше разгледана литература, която се занимава най-общо с обучителните нужди на професионалисти, участващи в приемането и подкрепата на (инвалиди) жертви на IPV / DV.

Тогава, какво научихме от тези публикации? Първо, в по-голямата част от публикациите най-голямо внимание се обръща на здравните специалисти. Смятани за първото професионално звено за контакт с хора, които са преживяли IPV / DV, здравните служби и техният персонал са основните действащи лица на консултираните публикации. Другата професионална категория, на която се обръща особено внимание, е правоприлагането. Други професионални категории, като социални работници или адвокати, винаги когато са споменати, са свързвани със здравеопазването или полицейския персонал. Важно е да се отбележи, че здравните и полицейските специалисти са тези, които по дефиниция се срещат с жертвата при първи контакт, но нито здравният персонал, нито полицаите ще бъдат средносрочните и дългосрочните референти. Това предполага, че все още се отделя голямо внимание към първия контакт между жертвата и системата за помощ. Учените все още са загрижени дали и до каква степен професионалистите са в състояние да засекат признаците на насилие, дали правоприлагащите органи предпочитат докладването му, но ние не знаем почти нищо за това какво трябва да се случи с тези, които са поискали помощ след тази първа стъпка. Въпреки това няколко автори твърдят, че трябва да се засили специализираната и

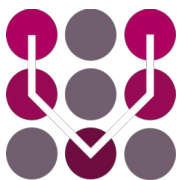
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 3

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

дългосрочна подкрепа, както и взаимодействието с местната мрежа от услуги и лидерите на общността.

Друг важен момент, очевидно свързан с предишния, е голямото позоваване, направено от всички автори на все още неизбежната необходимост от адекватно и систематично обучение на целия здравен персонал и правоприлагащите органи, участващи в помощта за жертви на насилие. Необходимостта от мултидисциплинарно или многопрофесионално обучение е силно подкрепена, но на няколко пъти проучванията призовават за специално обучение във връзка с определени критични групи като етнически малцинства, жени имигрантки и ЛГБТ двойки; само едно от тези проучвания се отнася до необходимостта от обучение, свързано с приемането на жени с увреждания.

Човек не може да не се изненада: след десетилетия политически речи, регулаторни реформи и разработени проекти, проучванията все още се оплакват от липсата на подготовка и осведоменост на професионалистите, участващи в специфични програми за защита на жертвите. От гледна точка на това изследване тези професионалисти всъщност изглеждат повлияни от своите предразсъдъци, страховете си и показват тенденция да подценяват сериозността на последиците от IPV / DV.

Друг важен момент, който трябва да се подчертае, е фактът, че повечето публикации идват от най-богатите и най-индустриализирани държави. Разбира се, това е свързано със съответстващото развитие на университетските им системи. Не можем обаче да пренебрегнем факта, че обикновено в по-бедните и по-малко урбанизирани страни, където образователната система е по-слаба, дискриминацията по полов признак и по този начин насилието над жените оказва по-голямо въздействие върху населението. В същото време знаем, че много проекти, финансирани от различни международни агенции, включително от Европейския съюз, насърчават действия в тези страни в полза

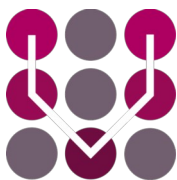
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 4

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

на жените и за борба с насилието, основано на пола. Има някои доклади, свързани с тези проекти, но, както казахме в началото, не е възможно да има систематично събиране на такива.

Тези пропуски са една пропусната възможност, която заслужава съжаление също с оглед на интензивността на миграционните потоци от точно тези по-слабо развити части на света. Наличието на тези проектни документи може да бъде ценно, за да се приемат по-добре жените, идващи от тези страни.

Към този момент е ясно, че специфичното обучение за определени лица в конкретен контекст и по-специално изпълнението на импровизирани проекти вече не е адекватен отговор на необходимостта да се осигури достъп до подкрепа за всяка жертва на насилие при всякакви обстоятелства. За да се отговори ефективно на необходимостта от защита на жертвите, всеки професионалист, който може да влезе в контакт с жертви на насилие като част от своята работа, трябва да бъде обучен по систематичен начин. В тази перспектива някои учени предлагат обучение по отношение на IPV / DV да се включва систематично в курсове за обучение на професионално или университетско ниво като неразделна и задължителна част от учебните програми.

2. Обучени и необучени професионалисти: какви умения ги отличават??

Всички тези съображения ни доведоха до необходимостта да идентифицираме компетенциите, които разграничават специалисти, които са преминали преди това обучение, от тези, които никога не са участвали в специфично обучение за насилие. Следователно изследването беше насочено специално към изследване на психологическите предпоставки, които могат да бъдат основата за изграждане на поддържаща връзка с жертвите, независимо от специфичните професионални умения на участниците. Тази цел беше преследвана чрез изпълнението на две проучвания.

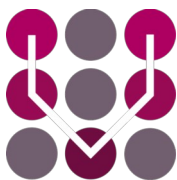
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 5

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

Първото проучване изследва чрез въпросник, нагласи, убеждения и представяния на различията и взаимоотношенията между половете, както и значението, което системите приписват на насилието, основано на пола, по отношение на: разбиране на статута на жертва и агресор, на нуждите на жертвите с увреждания и рисковете от вторична виктимизация.

Във второто проучване беше използвано проективно интервю за измерване на по-„имплицитни“ измерения като емоции, чувства и мотивация, които ръководят професионалистите по време на работата им с жертвите. В действителност да се знае начинът, по който професионалистите имплицитно и изрично мислят, представят и организират значения, които се асоциират с насилието е важно, като се има предвид, че тази организация на значения формира начина, по който професионалистите влизат в отношения с жертвите. По отношение на всички психосоциални аспекти, основният интерес беше върху сравнението между професионалисти, които вече са получили специфично обучение за насилие и техните колеги, които не са получили специално обучение в последно време.

ВЪПРОСНИКЪТ: СТЕРЕОТИПИ, ВЯРВАНИЯ, НАГЛАСИ И ПОСТЪПКИ

От анализа на сравнението между обучени и необучени специалисти от четирите страни, участващи в проекта (България, Хърватия, Финландия и Италия), се получиха някои интересни резултати. Първо, известна степен на сходство се появи в отговорите от различните нации, въпреки че силната разлика в състава на извадките (по отношение на преобладаването на конкретни професии) ни пречи да правим изводи за статистически национални различия и прилики. Независимо от това, нашите резултати изглежда показват, че като цяло участниците, независимо от тяхната нация, са склонни да споделят предимно подобни възгледи за насилието между половете.

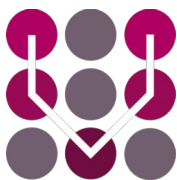
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 6

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Въпреки че се появиха някои различия между обучени и необучени професионалисти, се появи силно припокриващо се представяне на пола, отношенията между половете и насилието. Като се вземат предвид първо разликите, резултатите ясно показват, че обучените специалисти са малко по-добре подготвени да се изправят пред личен стрес, отколкото необучените професионалисти. Оказа се също така, че обучените професионалисти като цяло са по-добри в перспективата, отколкото нетренираните. Очевидна е разликата между обучени и необучени професионалисти и по отношение на подкрепата за идеологията на пола и обосновката на системата за пола: обучените професионалисти, в сравнение с необучените си колеги, държат на идеологията на пола в по-малка степен и са по-малко склонни да вярват, че отношенията между половете са точни и легитимни (или справедливи). Тази разлика обаче не се появява при отрицателните стереотипи: и обучените и необучените специалисти не приписват отрицателни стереотипни характеристики на жената. Така че можем да кажем, че докато когнитивното стереотипно представяне на жената се споделя (и се противопоставя) от професионалистите, независимо от предишното обучение, нагласите за отношенията между половете са повлияни предишно обучение. Друга разлика между обучените и необучените професионалисти се появява в убеждението за увреждане и адекватността на услугата за хора с увреждания, тъй като обучените специалисти изглежда са по-наясно с виктимизацията на жената с увреждания и оценяват услугата за жените с увреждания по по-положителен начин, отколкото необучените специалисти. Като се има предвид цялата извадка, при вторичната виктимизация се появи и малка разлика между обучени и необучени участници. Тази разлика обаче не е много значима, тъй като никой от тях не приема тази тема като основен проблем в интервенциите за жертви на насилие.

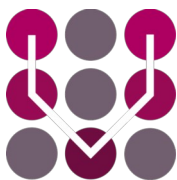
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 7

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

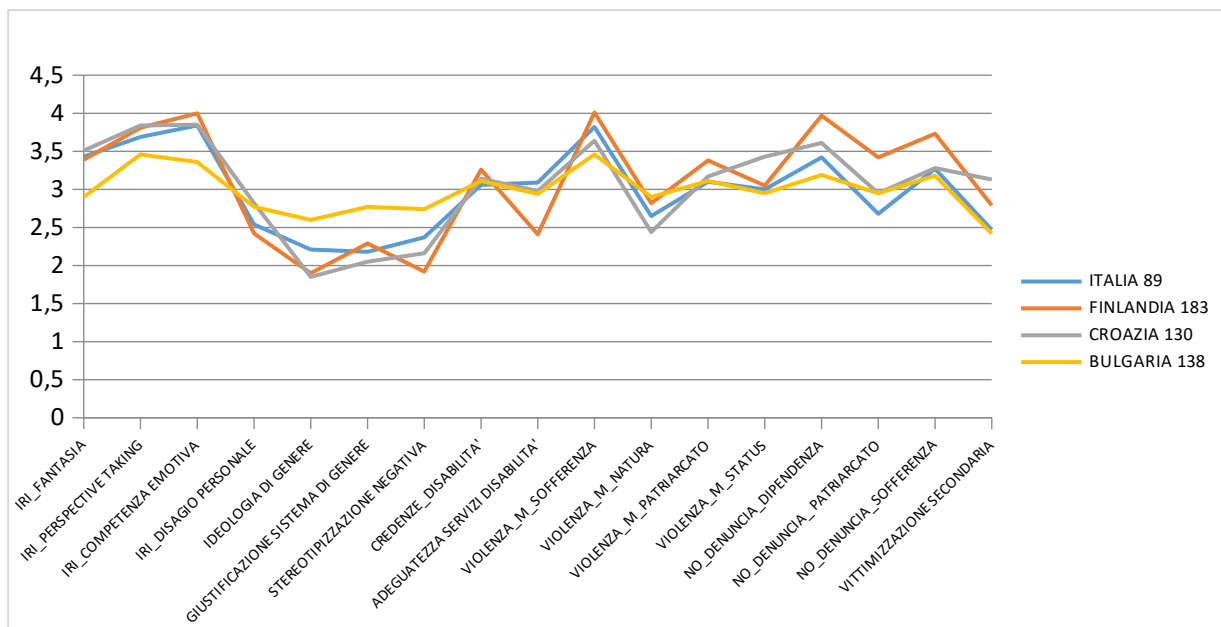
VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Появиха се и други прилики. Участниците, независимо от техния опит и нация, бяха сходни в отговорите по отношение на причините за мъжкото насилие, главно приписвано на състояние на предишно травмиращо преживяване.

Следователно изглежда, че участниците са склонни да приписват мъжкото насилие на индивидуална и стабилна характеристика на насилника (т.е. състояние на страдание), пренебрегвайки до известна степен социалния и релационния аспект, които са свързани с разликата във властта и статута между мъжете и жените в обществата. Тази тенденция се отразява и в убежденията на участниците относно причините, поради които жените не докладват систематично за насилие. В този случай участниците са по-склонни да отдадат нежеланието на жените на отделни аспекти, произтичащи от статута им на жертва, и по-малко на фактори, свързани с властта и разликата в състоянието между мъжете и жените (т.е. с патриархатните нагласи).

Фиг. 1 Не обучени професионалисти (PNF): Профили на отговорите в 4-те държави

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

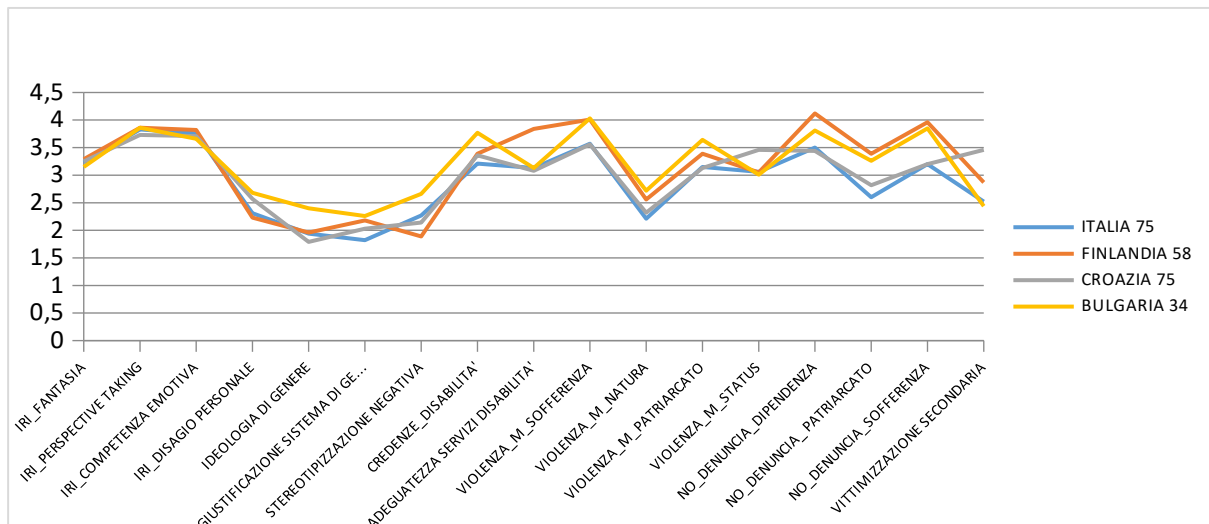
<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 8

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

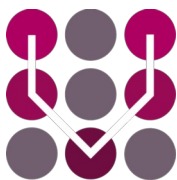
Фиг. 2 Професионални (и) формати (PF): Профили за отговор в 4-те държави

ПРОЕКТИВНОТО ИНТЕРВЮ: ЕМОЦИИ, ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ВЛАСТ/ФУНКЦИЯ

Методът на проективно интервюване се състои от набор от техники, предназначени да развият по-задълбочено разбиране на основното поведение, свързано с конкретни ситуации. Тези техники, разработени в областта на клиничната психология, позволяват на участниците да 'проектират' собствените си мисли в някой или нещо различно от себе си. Ключово предимство на Проективното интервюване е, че то кара участниците да изградят мост към минали преживявания и че им позволява да получат достъп и да докладват чувства и мотивации, които може да не се появят, използвайки по-рационални техники за интервюване на въпроси и отговори. То може да се използва и за стимулиране на нелинейно или странично мислене, за да предизвика нови идеи.

Процедурата, използвана в този контекст, се състоеше от избора на три кратки видеопоредици (обща продължителност: 4 минути 30 секунди), представящи предполагаема жертва на насилие, посрещната от различни професионалисти. Първият клип показва двама детективи (мъж и жена), които посрещат предполагаема жертва на

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

изнасилване малко след предполагаемия факт. Вторият клип показва приемането на жертва на насилие от социален работник, работещ в специализиран център. Пред жертвата, която е явно дезориентирана и в шок, социалният работник речитира перфектен и подробен списък на всички услуги, предлагани в центъра. В третия клип участва само жената детектив, която изпраща жертвата към дома ѝ и се опитва да ѝ осигури необходимата подкрепа. По-специално видеото подчертава поведението на жената детектив: нейният избор да предостави на жената личния си телефонен номер.

След всеки клип задавахме на специалистите следните 3 въпроса:

1) Избройте три емоции (3 емоции, отнасящи се до вас и 3 емоции, отнасящи се до жертвата), които сте преживели, докато сте наблюдавали тази сцена. Коя е най-силната емоция и защо?

2) Според вас поведението на операторите за посрещане на жертвата адекватно или неадекватно е и защо?

3) Намирате ли общи неща или разлики между начина си на работа с жени жертви на насилие и главните герои на тези видеоклипове? Кои?

Тези точни въпроси бяха разработени, за да се насърчи определена емоционална активизация на интервюираните професионалисти. Като цяло, и в трите ситуации (клипове) професионалистите изразяват значително по-голям брой емоции, свързани със себе си, в сравнение с тези, приписвани на жертвата. Това може да означава трудности при възприемането на афективната гледна точка на другия. Тези данни изглеждат в контраст със съпричастността, която и в трите представени ситуации се изразява като едно от чувствата, които професионалистите изпитват най-много. Тези данни придобиват по-голяма яснота, когато се обясняват чрез концепцията за емпатията като многоизмерна способност (Davis, 1983). Според този подход реакцията, която се появява при наблюдателя при емоционалното състояние на наблюдавания човек, може да бъде

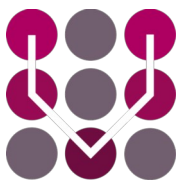
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 10

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

афективна (заместително участие) или когнитивна (точност на разбирането и етикетирането на чувствата на другите) (Albiero, Ingoglia, Lo Коко, 2006). Следователно в тази ситуация може да се активира по-скоро когнитивна, а не афективна съпричастност, сякаш отговорите, предоставени от професионалисти, са били когнитивно проверени и опосредствани: „Разбирам как се чувстваш“, а не „Усещам как се чувстваш“.

Важно е също така да се подчертае, че съпричастността е изразена в по-голяма степен от обучени, отколкото не обучени професионалисти, което показва, че участието в курсове за обучение може да помогне на специалистите да децентрализират от тяхна гледна точка, и най-малкото на когнитивно ниво да се доближат до положението на жертвите. Друг аспект, показващ полезността на участването в обучения, се отнася до чувството за безсилие, изразено от необучените професионалисти, вероятно поради усещането, че не разполагат с достатъчен инструментариум за помощ на жертвите, които вместо това са предоставени на обучените специалисти. В първия клип емоциите, свързани с жертвата, са многобройни (объркване, шок, крехкост, болка, страдание, самота и др.) И всички те създават нейното изключително тежко състояние. Отбелязваме, че никой от анкетираните не е описал жертвата като желаеща да ѝ бъде помогнато или чрез нейния ангажимент да си сътрудничи с полицията. След това, във втория клип, пред самия протоколен социален работник, професионалистите приписват много емоции на себе си (удовлетворение, съпричастност, тъга, състрадание, ярост, облекчение, надежда и т.н.) и по същество на жертвата само емоция на объркване. И накрая, в третия клип, когато детективката изпраща жертвата към дома ѝ - жертва, която се оказва сама въпреки обещанията, направени току-що от социалния работник - и решава да ѝ остави личния си телефонен номер, професионалистите са доста строги в

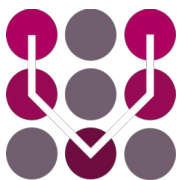
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 11

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

осъждане на избора на полицайката като професионално неподходящо, макар че единствената емоция, която могат да припишат на жертвата, е самотата.

Тези резултати ни карат да размишляваме върху несъответствието между думи и действия, което често характеризира помагащите взаимоотношения. Изглежда, че професионалистите са много по-внимателни към собствените си нужди, отколкото към нуждите на жертвата. Операторът казва на жертвата, че той / тя присъства като източник на помощ и подкрепа, но всъщност това не е така. Поведението му често не е в съответствие с думите. Ако има спешни нужди във взаимоотношенията за помощ, трябва да отговорите на нуждите днес, а не утре, защото ако не отговорите на остри нужди, създавате допълнителен дискомфорт за жената. Това отношение е добре представено от отговорите на професионалистите на втория клип. Те се определят като много доволни (нещо е направено) и оценяват положително поведението на социалния работник, защото „Тя предоставя цялата необходима информация“ или „Тя има професионално поведение“.

Тъй като всъщност жертвата не може да въприеме нищо от тази подадена ѝ информация и окончателно е лишена от гласа си и от възможността да изрази и най-малката нужда, чувството на задоволство и удовлетвореност може да се отнася само до удовлетворяване на нуждите на професионалиста: да успокои собственото му чувство за неефективност и да премахне страданието на жертвата чрез действие, което поне създава илюзията, че е „направил нещо“.

3. Откриване на някои добри практики в Европа

В началото на този проект очаквахме предвид обпирната литература за жертвите на насилие от една страна, и за уврежданията от друга, да имаме достъп до значителна информация за жените с увреждания, които са жертви на насилие и за последващо

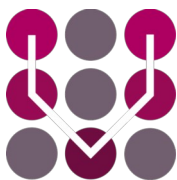
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 12

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

обучение за професионалисти. Въз основа на тази литература трябваше да подберем критичните проблеми, предизвикателства и нужди, които конкретизират тези обучения. За съжаление, както отбелязахме по-рано, литературата, която разглежда въпроса за това как да се обучат професионалисти за подпомагане на жертви на насилие, е слабо представена, а литература, която да взема предвид жените с увреждания, жертви на насилие, на практика не съществува. Предвиждаше се също да се събира информация, като се започне от уебсайтовете на европейските институции, посветени на насилието над жени и / или над жени с увреждания. Но тук отново резултатите след първо проучване сред тях изглеждаха не особено плодотворни и много хаотични.

Тогавя се обърнахме директно към „Wave Network“ и към EDF. Както администраторът на офиса на първия, така и служителят по правата на човека на втория ни информираха, че нямат конкретни проекти или програми по този въпрос. И двамата обаче предложиха да се свържем с някои центрове, разположени в различни европейски страни. На този етап продължихме на две нива. От една страна, се свързахме с посочените центрове и / или потърсихме информация за тях. От друга страна, направихме опит за систематично търсене на онлайн обучителни материали по темата. Единствената много ценна банка данни, въпреки че не може да бъде идентифицирана веднага, е The Daphne Toolkit, която архивира проекти, финансирани между 1997 и 2014 г. За следващите години продължихме по малко по-случаен начин, като търсихме материали, произведени в рамките на по-нови проекти и достъпни в мрежата. Накрая се консултирахме с двата доклада, изготвени от GREVIO за две от страните партньори по този проект (единствените налични). Целта беше да се види доколко темата, която ни интересува, беше разгледана в тези документи.

Поне доколкото успяхме да открием, на европейско ниво може да се наблюдава значителна дихотомия между институции и програми, посветени на насилието, основано

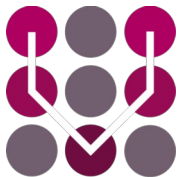
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 13

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

на пола, от една страна, и уврежданията, от друга страна. Всъщност, както беше описано по-рано, беше възможно да се намерят само няколко организации, които се занимават главно с насилие, основано на пола, които организират или участват в проекти, насочени към жени с увреждания или провеждат обучение за оператори по този въпрос. Както видяхме, дори на страниците на докладите на GREVIO, **увреждането се споменава само в няколко реда** и най-вече заедно с други условия на уязвимост. Петте проекта, идентифицирани в базата данни Daphne, са насочени най-вече към **директна работа с жени и момичета** (или млади хора като цяло) **с увреждания**, в крайна сметка за индивидуална интервенция. Само част от обучението по тези проекти маргинално включва възрастни. Вторият важен аспект се отнася до **достъпа до информация** на жените в уязвимо положение, на първо място с увреждане във всичките му форми, които влошават ситуацията на насилие. Нашето изследване подчерта как уебсайтовете и като цяло информационните системи са проектирани за хора без увреждания и „нормално надарени“ жени. Във връзка с това е абсолютно необходимо цялата информация, предоставяна от уебсайтове, занимаващи се с насилие като цяло и насилие срещу жени с увреждания, да бъде достъпна за всички. Всяка жена с увреждания, която се нуждае от помощ, трябва да може незабавно и лесно да намери цялата информация, необходима за получаване на помощ и защита. Тази услуга може да се предоставя с помощта на фасилитирани информационни системи, като например фасилитирани системи за четене, аудио ръководства, видео с обяснения на жестомимичен език. Важно е достъпът до информация да бъде възможен за всички, като се вземат предвид различните видове увреждания (физически или психически) и тяхната тежест.

Друго ограничение, което пречи на искането за помощ, е че информацията, достъпна на уебсайтовете, често е само на оригиналния език. Следователно ако жена с увреждания, която е жертва на насилие, живее и търпи насилие в чужда държава и

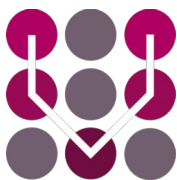
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 14

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

поради това трябва да намери помощ в тази страна, може да е трудно да разбере изложеното съдържание и следователно да намери необходимата помощ.

Съществуват все пак някои много специализирани центрове. И въпреки че не можахме да ги посетим поради пандемията, ние ги достигнахме чрез уеб обаждаване или телефон.

Въпросите, отправени към членовете на центъра, включват и описание на техните обучения, насочени към професионалисти. По този начин информацията, представена по-долу, отразява гледните точки на самите членове на сдруженията.

Associazione Differenza Donna (Rome) – Асоциация Диференца Донна (Рим, Италия)

<https://www.differenzadonna.org/>

От създаването си през 1989 г. Differenza Donna се е ангажирала с борбата с насилието в Италия и във всяка друга държава, убедена, че жените могат да бъдат голям социален ресурс само когато техните права и достойнство са напълно спазени. Мисията на DD е да подкрепи всяка жена да стане икономически независима, влиятелна, богата на достойнство и мъдрост. Като стратегически инструмент за намеса ДД е избрала приютите за жени, замислени като места за защита, овластяване и препланиране на живота на жени и деца, засегнати от насилие.

Differenza Donna отдавна участва в борбата срещу насилието над жени с увреждания, като вече повече от шест години има специализирано отделение, посветено на този

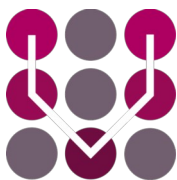
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 15

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

проблем. През последните години Differenza Donna работи с проекти и инициативи за повишаване на осведомеността относно възприемането и осъзнаването на социалните услуги, често самите те засегнати от често срещани предразсъдъци към жени с когнитивни увреждания. Асоциацията се е посветила и на повишаване на осведомеността на жените и момичетата с увреждания, след като е установила, че много от тях не са наясно със съществуването и функциите на централите за борба с насилието и домовете приюти или че в някои случаи те не могат да се свържат с тях или да поискат помощ сами.

Асоциацията също така е създавала **Национална обсерватория за насилие над жени с увреждания**, целяща да събира и дава всяка година през ноември данни за феномена на основано на пола насилие над жени с увреждания. Събирането на данни ще се извършва чрез въпросници, проекти и специфични фокуси. Разработването на резултатите ще позволи по-добро разбиране на механизмите на насилието, разработване на размисли, които ще направят инструментите за борба с него все по-ефективни. Ще бъде особено важно да се съберат свидетелствата на оцелелите, за да се разбере с какви културни бариери, стереотипи и предразсъдъци са се сблъскали, когато съобщават за претърпеното насилие. Това ще извади на бял свят културните, социалните и политическите пречки пред появата на насилие, за които до момента няма конкретни проучвания.

Събирането на данни ще се извършва чрез въпросници, проекти и специфични фокус групи. Разработването на резултатите ще позволи по-добро разбиране на механизмите на насилието, развивайки рефлексии, които ще правят инструментите за борба с насилието все по-ефективни. Ще бъде особено важно да се съберат свидетелствата на преживелите насилие, за да се разбере с какви културни бариери, стереотипи и предразсъдъци са се сблъскали, когато са съобщавали за претърпяното насилие. Това ще извади на бял свят

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

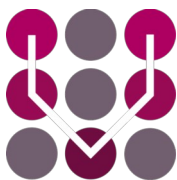
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 16

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

културните, социалните и политическите пречки пред докладването на насилие, за които до момента няма конкретни проучвания.

Обсерваторията има също така за цел да направи важен принос за културна промяна, водеща до нов начин на мислене за социалните политики: по-научният анализ на явлението е от решаващо значение за изграждането, мисленето и прилагането на по-правилни намеси в политиката на пола и за наблюдение на въздействието върху качеството на живот. Сред целите е и това да стане инструмент за диалог и работа в мрежа между реалностите, включени в този въпрос, да насърчава сравнения, обмен на информация и сътрудничество.

Differenza Donna предлага различни обучителни пътеки:

- Обучение на техни членове, бъдещи активисти, жените, които ще работят в центрове;
- Обучение на жените, които искат да познават по-добре феномена на насилието между половете и ще бъдат доброволци в техните центрове;
- Обучение в други центрове за борба с насилието;
- Обучение на професионалисти, публични органи, компании или други асоциации (пример: лекари, медицински сестри, психолози, полиция ...).

Обучението за бъдещите активисти продължава 9 месеца, веднъж седмично в продължение на 3 часа, а в края на обучението има един месец стаж заедно с възрастните работници.

Обучението за доброволци е с продължителност 3 месеца, веднъж седмично за цял ден (6 часа).

Обучението за други центрове или професионалисти се договаря с желаещите институции според нуждите на ситуацията им.

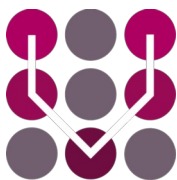
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 17

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

Съдържанието на обучението е: анализ на феномена на насилие над жени, какво означава насилие, анализ на данни за насилие въз основа на пола, множествена дискриминация, интерсекционалност, закони.

Що се отнася до обучението на персонала на организацията, целта е да се даде възможност за оценка на случая на насилие, като се включи в социално-политическия му и културен контекст.

Обучителите са членове на асоциацията с различни професии, като адвокати, психолози, социални работници. Обикновено обучителите са членовете на персонала, които имат повече опит, но за да се гарантира, че уменията се предават в рамките на асоциацията, всеки старши обучител е подкрепен от млад член на персонала.

Обучението е фронтално, лабораторно и опитно. Те работят много върху конкретен и реален опит и истории. Както каза Розалба Таддейни (ръководител на Обсерваторията на Differenza Donna за насилие над жени с увреждания), предположението е: ако смятате, че вие също бихте могли да станете жертва на насилие по полов път, вие може да имате съвсем различен отговор, смятайки, че насилие по полов признак може да се случи на неизвестен човек, далеч от вашата гледна точка и вашето чувство за насилие; „Ако можете да направите да почувствате тази история малко ваша, малко близка до вас, така че обучаващите да се почувстват част от нея и да ѝ откликнат“.

По време на обучението е важно даването на информация за различията, тъй като познаването на различията, е от основно значение за подпомагане на различните жени, има разлика при жените мигранти, при жените жертви на трафик, също и жените с увреждания носят различия. Например, според Differenza Donna, операторът трябва непременно да е подготвен за факта, че познанията и схващанията на жената с увреждания може да са различни (за очакванията на обществото, нейната роля на жена). В противен случай рисковете са за това, което правят повечето оператори, че вместо да

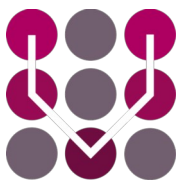
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 18

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

говори директно с жената с увреждания, операторът може да прехвърля комуникацията и да общува само с хората, които придружават жената с увреждания, и следователно да отнема на жената това право да бъде субект на закона.

Специално за обучение на своя персонал, методологията на организацията е феминистка методология: самосъзнание, започвайки от себе си, централност на телата.

Преди да започнат да работят със спецификата на уврежданията, членовете на асоциацията провеждат вътрешно обучение, фокусирано върху физическите им тела, като започват със споделяне на личния си опит. Членовете на сдружението са различни жени с различни истории и ситуации (увреждания, миграция, жертви на изнасилване, генитално осакатяване) и споделят опит. Разликата е тяхното осъзнато богатство, както показва името „Differenza Donna“.

Всички обучения се провеждат срещу заплащане. Финансирането може да идва от частни лица (жени, които искат да станат служители или доброволци в сдружението), от сдружения, компании или публични органи за обучението в тези реалности. В края на обучението всеки обучаван получава сертификат за участие.

Преди пандемията на COVID-19 всички обучения са били провеждани присъствено, а по време на блокирането поради пандемията COVID-19 всички обучения са били провеждани онлайн. В момента на интервюто (през лятото на 2020 г.) част от обученията са били онлайн, а част присъствено.

Обикновено обученията за професионалисти се извършват от институцията, в която работят, участието в обучението се счита за работен ден. Понякога обучаваните са избрали да присъстват на обучението, друг път са задължени да участват.

По-специално за ситуацията с увреждания, ролята на мрежата между професионалисти е много важна: лекари, медицински сестри, психолози, полиция, социални работници. Без мрежа жените с увреждания не пристигат, за да помолят за

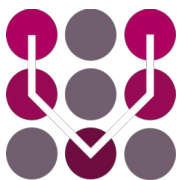
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 19

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

помощ в центъра за борба с насилието. Има проблем с достъпността, но както каза Таддейни, „не става въпрос за физическа достъпност, а за психическа.“ Това означава, че ако една жена с увреждане е приемана например от социалните служби като „инвалид“, а не като „жена“, конкретното насилие на основание на пола се подценява и рискът е вторична виктимизация от операторите на услугите.

Например - пример, използван по време на обучението, за да се съсредоточат обучаемите върху достъпността - асоциацията откри чрез изследване в малък град, че момиче със синдром на Даун е направило 13 аборта за 13 години.

Следователно пренебрегването на индикацията за насилие не е било само от дома й, от семейството й, но и от социалния работник, от консултативния център, от практикуващите, които са извършвали абортите й и т.н. Никой никога не мисли, че 13 аборта за 13 години могат да скрийт ситуации на нарушение. Никой никога не е мислил, че тази жена, тази "жена", не тази "инвалид", но "тази жена" може би има някакви проблеми, присъщи на сексуалната експлоатация, или че не е известно дали има малтретиране в семейството. Не е известно, но всяка една, поне от тези три професионални фигури, които тя е срещала, е трябвало да помисли за този процес на 13 аборта.

След обучението в институции или други центрове за борба с насилието, Differenza Donna поддържа контакт с институцията / центъра. Именно поради проблема с достъпността, дори в структурите, които биха могли да приютят жените с увреждания, те са се държали много отворени за ситуации на жени, които професионалистите биха могли да засекат, за да не ги накарат да се чувстват сами, когато са изправени пред трудност, която може да е многостранна. Differenza Donna отвори Национална обсерватория именно защото когато оператор от който и да е град на италианската територия се окаже управляващ тази ситуация на жена с увреждания с многократна

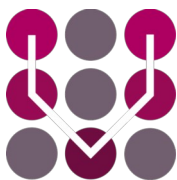
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 20

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

дискриминация, тя може да разчита на *Differenza Donna*, както на правна защита от адвокатите на *Differenza Donna*, така и по отношение на подкрепа за правилната процедура, която да бъде предприета, за да се помогне на жената с увреждания.

Освен това, работата на *Differenza Donna* по всеки отделен случай изисква работна група от мрежата с различни институции и професионалисти: служители на *Differenza Donna*, полиция, социални служби, адвокати. Това помага на *Differenza Donna* да поддържа връзка с различни институции и професионалисти.

Ninlil (Wien)

<https://www.ninlil.at/zeitlupe/index.html>

<https://www.ninlil.at/kraftwerk/index.html>

Ninlil е консултативна организация за жени с увреждания. Те имат две области на работа, едната консултира връстници (*Zeitlupe*), а другата (*Kraftwerk*) е специализирана в сексуалното насилие над жени с обучителни затруднения.

Така че те са специализиран консултативен център за жени с увреждания, преживели насилие. *Zeitlupe* е първият консултантски център от и за жени с увреждания във Виена, насочен към насърчаване на други жени с увреждания да реализират своите желания, нужди и мечти. Те обикновено консултират с жени и момичета с увреждания, приятели или роднини и лица или екипи от ежедневието на жени с увреждания (напр. болногледачи, поддръжници, лични асистенти и др.). В района на *Kraftwerk* бяха организирани много семинари за овластяване. Целта на семинарите на *Ninlil* е предотвратяването на насилието над жени с обучителни затруднения или множество увреждания, основано на силната вяра, че насилието може да бъде спряно само ако тези

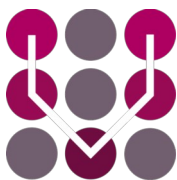
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 21

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

жени развият повече самоопределяне в ежедневието си. Техният опит, нужди и желания са в центъра на тези семинари.

Организацията включва мненията и мненията на тези жени в своя процес на планиране, като: (1) използва листове за обратна връзка от семинарите като отправна точка за разработване на нови семинари или вземане на решение кои семинари ще бъдат предложени отново; и (2) събира пряка и непряка обратна връзка за намиране на нови теми. Различните подходи позволяват на участниците да изградят индивидуално структуриран опит за овластяване. Освен това семинарите са малки, всеки с до седем участници и двама ръководители на семинари, така че всяка жена, независимо от увреждането си, да има достатъчно време и място за дискусии. Уебсайтът, макар и само на немски, е предназначен да се използва от жени с увреждания. В раздела „помощ“ е възможно да се намерят всички указания за достъп до зоните на самия сайт, чрез улеснени команди на компютърната клавиатура.

Служителите на Ninlil организират **обучения за професионалисти** веднъж или два пъти годишно. Целевата група на техните обучения са професионалисти, които работят в институции за жени с увреждания, но те също правят такива обучения за жени, които работят в консултации за жени жертви на насилие и жени с увреждания.

Обученията продължават един до два дни и имат теоретична и практическа част. Теоретичната част се състои от дефиниране на насилието, по-специално на сексуалното насилие, обяснение на значението и различните фази на сексуално насилие, инструктиране на професионалисти за това как да се помогне на жените да спрат сексуалното насилие през началните фази и обучение с различни начини за овластяване на жените с увреждания по време на всекидневния им живот. Втората, много по-голяма и много по-важна част от обучението, се състои от анализ на реални случаи и обсъждане на теми, предложени от заинтересованите страни.

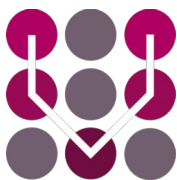
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 22

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

Важна дейност в тази част от обучението е практикуването на решаване на проблеми на анализирани случаи. Това е частта, в която професионалистите всъщност се научават да разпознават случаи на насилие над жени и да действат ефективно и правилно. Служителите на Ninlil осъзнават важноста на теоретичното образование и затова всички техни обучения имат теоретична част, но те силно вярват, че практическите упражнения и решаването на казуси от реалния живот са много по-ефективни инструменти при обученията за жени с увреждания, които са жертви на насилието и на професионалистите, които работят с тях. Обученията се провеждат от професионалисти, които работят за организацията и **след като преминат обученията, участниците са квалифицирани да бъдат мултипликатори.**

Обученията на Ninlil имат различни цели в зависимост от това кои са бенефициентите на обученията. Ако бенефициенти са професионалисти, които работят с жени с увреждания, които са жертви на насилие, основният фокус на обучението е да научи специалистите да разпознават поведението на жените, което може да бъде свързано с преживяванията на насилие и да се научат да реагират адекватно и ефективно.

От друга страна, ако обученията са предназначени за жени с увреждания, тяхната концепция е различна. Обученията за жени с увреждания или по-специално за жени с с обучителни затруднения, са създадени и организирани по начин, който да даде възможност на тези жени да овладеят обучителния материал и да се научат да се справят с реални ситуации.

Когато се организират обученията за жени с увреждания, те са безплатни. В други ситуации, когато са предназначени за професионалисти, цената варира в зависимост от бюджета на Ninlil и бюджета на присъстващия. След като присъстват на обученията, заинтересованите страни получават неформален сертификат. Повечето обучения са организирани от град Виена или от държавата.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 23

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Най-големият проблем за организацията на обучението е недостатъчното присъствие на професионалисти, което понякога прави невъзможно провеждането на обученията. Много професионалисти, които работят в споменатата област, често са претоварени с ежедневната си работа и получаването на допълнително образование за насилието им изглежда ненужно. Освен че са претоварени с работа, много специалисти също не са запознати със спецификата на въпроса за сексуалното насилие над жени с обучителни затруднения или други важни теми, засягащи тези жени, и смятат, че не се нуждаят от допълнително образование в тази област. Тяхното мнение обикновено се променя по време на обученията и те напускат обучението доволни от знанията и опита, придобити по време на обученията.

Служителите на Ninlil обаче намериха чудесно решение на този проблем, като си сътрудничат с училището, което обучава оператори, които работят в съответните области. Нинлил успя да постигне сътрудничество със споменатото училище и това сътрудничество дава възможност на Нинлил да организира едно или две обучения или семинари годишно, на които те могат да представят накратко работата си и темата за насилието над жени с увреждания.

Служителите на Ninlil са склонни да провеждат обученията си присъствено, защото в такава деликатна тема всеки елемент на комуникация е важен. Тези обучения не са само за споделяне на информация, но и за влизане в контакт с вътрешните чувства и изживяване на практически упражнения.

Служителите на Ninlil не са намерили решение в случай на бъдещо затваряне, причинено от пандемията COVID-19. Ако е възможно и е необходимо, те биха искали да намерят по-големи пространства за своите обучения.

Елизабет Удл, жената, която отговаря за работата на цялата организация, продължава да организира присъствени обучения. От началото на пандемията на COVID-19, от

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

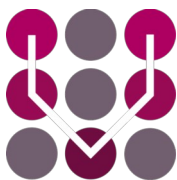
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 24

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

времето, когато се проведе интервюто с Елизабет, тя вече организираше семинари за студенти по темата за сексуалното насилие над жени с увреждания. Тези семинари се проведоха присъствено, но в съответствие с всички предписани епидемиологични мерки. Елизабет и други служители на Нинлил вярват, че ако обученията се организират в онлайн форма, те губят твърде много контекст.

Fundación Cermi Mujeres (Madrid)

<http://www.fundacioncermimujeres.es/en>

Фондацията е организация с нестопанска цел, чиято основна цел е да благоприятства условията за жените и момичетата с увреждания, както и жените и майките, които подпомагат хората с увреждания, да се радват пълноценно и при равни условия на всички човешки права и основни свободи. Фондацията е основана през 2014 г. като отговор на загрижеността, изразена от голяма част от гражданското общество, организирано около неравенството между половете, което се среща и в този сектор от населението, и от необходимостта от задълбочаване на знанията и формулирането на отговорите на тези специфични ситуации на дискриминация.

Фондацията защитава ефективното равенство на жените и момичетата с увреждания от гледна точка на правата на човека, прилагайки съдържанието на Конвенцията за правата на хората с увреждания, със специален акцент върху принципите на недискриминация, равни възможности, включване в общността, независим живот и положителни действия и от друга страна на насърчаване на индивидуалното и колективно овластяване на жените и момичетата с увреждания.

Фондацията има за цел да псогури продължителност и даде приемственост на програми за обучение и насърчаване на човешките права на жените и момичетата с увреждания в областта на социалните организации, публичните администрации и

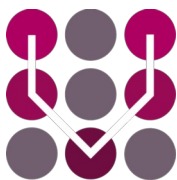
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 25

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

университетите. Общата цел на тази програма е да укрепи и развие уменията на мотивирани и ангажирани студенти от различни професионални дисциплини, които желаят да се специализират в областта на правата на човека, уврежданията и равенството между половете, предлагайки възможност за прилагане на практика и развитие на знанията им в реална работна среда и улесняване на последващата им интеграция на пазара на труда. В допълнение към университетското им обучение тези стажове могат да се провеждат в съвместни органи, като компании, институции и публични и частни органи на национално и международно ниво.

Много интересна и полезна инициатива е и развитието на цифрова библиотека с цел популяризиране на базата от знания и документация, свързана с глобалната реалност на пола и уврежданията. Целта на фондацията е всеки, независимо от увреждане, възраст или достъп до мрежата чрез неконвенционални технологии, да може да навигира в страниците на този уебсайт, без да среща трудности при достъпа. За тази цел са внедрени редица функции, които позволяват на хората да имат по-лесен достъп до цялото уеб съдържание, като визуалните характеристики на портала (тип шрифт, цвят на шрифта и фона и т.н.), размер на шрифта, ясна структура на съдържанието. Уебсайтът е достъпен на испански и английски.

Фондацията за жени CERMI предлага постоянни възможности за обучение онлайн и спорадични присъствени курсове. Те предлагат на жени и момичета с увреждания и майки на деца с увреждания обучение на местно ниво за техните човешки права и основни свободи. Те също така предлагат обучение на роднини и близки на хора с увреждания и на професионалисти, работещи в организации на хора с увреждания.

На трето място, те предлагат специализирано обучение за професионалисти, работещи в различни сектори, например служители на правоприлагащите органи, социални

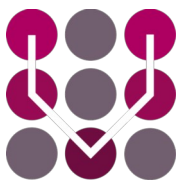
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 26

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

служби, здравен персонал, специалисти, работещи в областта на насилието срещу жени и т.н.

И накрая, те предоставят обучение и експертни съвети и на публичните власти (органи на местно управление, регионални и национални управленски институции), институции от публичния сектор и университети. Някои от курсовете се предлагат чрез специална платформа, а други са присъствени курсове. В момента поради пандемията всички курсове се предлагат на Zoom или други подобни онлайн платформи.

Обучителите са изпълнителният вицепрезидент, координаторът, специалистът по въпросите на пола, старши консултант, юрисконсулт, членове на настоятелството и други експерти (и двамата предоставят своето време и услуги про боно).

По отношение на обучаемите, от избухването на пандемията курсовете на Фондацията за жени CERMI са отворени за по-широка аудитория. Понастоящем CERMI има участници от средно 15 държави в провежданите курсове, а курсовете на фондацията за жени и момичета с увреждания вече са отворени за всички жени от Иберо-Америка.

Що се отнася до продължителността, най-кратките курсове продължават два часа, някои са шест часа. Обикновено курсовете се организират в двучасови сесии.

Като цяло CERMI предлага курсове всяка седмица. Курсовете за жени и момичета с увреждания се провеждат на всеки две седмици. Всички курсове са безплатни, но специално организираните курсове за конкретни професионалисти често се заплащат от възлагашия орган, потърсил услугите на фондацията.

Един споделен пример за схемата за обучение

Като пример, CERMI организират курс в партньорство с Испанския кралски съвет по въпросите на уврежданията, който ще продължи през октомври и ноември 2020 г. Този курс включва шест двучасови сесии и се фокусира върху човешките права на жените и момичетата с увреждания в CEDAW, CRPD, Пекинската платформа за действие, Целите

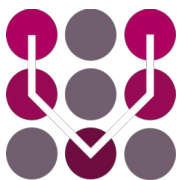
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 27

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

на устойчивото развитие, Истанбулската конвенция и на примери на индивидуални жалби до органи на ООН, основаващи се на незадължителни протоколи .

Двучасовите сесии са организирани, както следва:

30 минути - основно теоретично представяне

30 минути - въпроси и отговори

30 минути - експертен панел

30 минути - въпроси и отговори

Организацията финансира обученията си чрез покани за представяне на предложения от публични и частни органи за финансиране.

След края на курса за обучението обучаемите получават сертификат, ако курсовете се провеждат в партньорство с други органи, които могат да издават сертификати. Фондацията е кандидатствала за официално признаване като център за обучение, тъй като все още не могат да издават сертификати на името на Фондацията.

Експертите от системата са мотивирани чрез социалните медии да се присъединят към такива обучения. Участниците от предишни курсове са мотивирани да се върнат в нови обучения.

В някои случаи обучаемите стават впоследствие мултипликатори в работната си среда, но това зависи от вида на курса. Например след участие в курсовете за жени и момичета с увреждания, обучаемите обикновено насърчават други жени и момичета с увреждания и майки на деца с увреждания също да се включат в обученията.

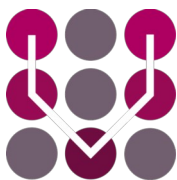
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 28

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

Femmes pour le Dire, Femmes pour Agir (Paris)

<http://fdfa.fr/>

FDFA обединява предимно жени с увреждания, независимо от техния вид, но също така и мъже с увреждания и трудоспособни жени и мъже, които споделят едни и същи цели. Това е малка асоциация, състояща се от 2 служители и няколко доброволци. Основана е през 2003 г. от Модии Пиот като асоциация срещу двойната дискриминация (по пол и увреждания), претърпяни от жени с увреждания, за популяризиране на тяхното място в обществото и за тяхната защита.

През 2010 г. FDFA организира конференция на тема "Увреждания и насилие", в края на която беше даден въпросник за обществеността. Резултатите показват, че 36% от трудоспособните жени заявяват, че са претърпели някаква форма на насилие (не само IPV), в сравнение със 70% от тези с увреждания. Жените от сдружението започнаха да работят по темата, търсейки информация за връзката между жените / увреждането / насилието. Те осъзнаха, че няма официални данни и че по това време единственият институционален документ, който споменава конкретния проблем на насилието, претърпяно от жени с увреждания, е резолюция на Европейския парламент, която гласи, че около 80% от жените с уврежданията в Европа са били жертви на насилие или малтретиране.

След 5 години FDFA успя да стартира специфична линия на изслушване на насилието над жени с увреждания, която предлага както изслушване, така и за тези, които желаят, правна, психологическа и социална помощ.

От 2015 г. услугата работи три половин дни в седмицата. Намалването на часовете се дължи на факта, че услугата работи благодарение на доброволен труд. С тази наличност двете заети лица все още могат да гарантират услугата. Най-стабилните доброволци са

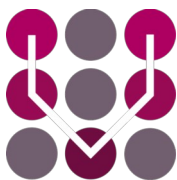
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 29

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

жени, които вече са се пенсионирали. Тези жени гарантират добро постоянство във времето. По-младите жени, все още в трудоспособна възраст, очевидно са обект на неизбежни промени като започване на нова работа, смяна на работа, забременяване и т.н.

Подбор и обучение на доброволци:

Доброволците идват предимно от медицинския и здравния сектор, но това не е изискване на асоциацията. За FDFA задължителните качества, които амбициозните доброволци трябва да притежават, са „доброжелателност“ и способността да слушат. Според FDFA хората вече трябва да притежават тези основни умения, без които по-нататъшното обучение или практика биха били безполезни. Например, някои психолози и психиатри, които имат необходимите умения за тази дейност, са били по-склонни да поставят диагноза, отколкото да слушат. Тази ориентация е важна пречка за приемането на жени, които искат помощ и възможността за поддържане на контакт въз основа на доверие.

Обучението се провежда за 4 или 6 дни със следната структура:

1-ви ден: ½ ден: Увреждания и различни форми на увреждания

½ ден: Фокусирайте се върху психичните увреждания. Те не се занимават с психически увреждания, защото не получават искане за помощ от тези хора. В тези случаи се обаждат трети страни.

2-ри ден: Насилие и психологическа травма.

3-ти ден: Правни основи:

Що се отнася до юридическото обучение, FDFA е променила съдържанието и целите на обучението с течение на времето. С течение на времето стана ясно, че чрез обучение може да доведе до фалшиви надежди жените, за които се грижат. Например предлагането на жената на списък с всички възможности, които възникват, без да може да се определят границите и условията за изпълнение, може да накара жертвата да си

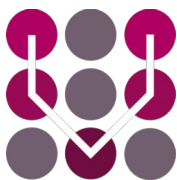
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 30

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

представи стратегии, които в крайна сметка ще се окажат практически невъзможни. Вместо това е необходимо доброволците да могат да дават по-„практическа“ информация, знаейки как да различават например условията и последиците от даден сигнал, а не жалба и знаейки кой съдия се намесва в даден момент от процеса и с какви цели.

4-ти ден. Техники и трудности при слушане по телефона.

Съдържанието на другите два дни може да варира в зависимост от обстоятелствата. Като цяло темите се отнасят.

5-ти ден: Сексуални посегателства и техники за "докладване"

6-ти ден: Познаване на наличните ресурси на територията, за да се ориентират по възможно най-ефективния начин жените, които искат помощ.

В края на обучението доброволците участват в сесиите за слушане заедно с опитен оператор.

Времето за менторство варира значително от човек на човек и също зависи от това как се извършват първите интервенции. Ако първите сесии за слушане са особено трудни, вероятно доброволецът ще се нуждае от по-дълъг период от време, преди да може да се справи самостоятелно с обажданията.

Обучението се провежда в мрежа с други асоциации. Дните за обучение се провеждат от асоциации, специализирани в темите на различните дни, а FDFFA от своя страна предлага обучение в областта на собствената си специфична компетентност на останалите асоциации.

През следващите месеци FDFFA ще активира уебсайт, изцяло посветен на насилието над жени с увреждания, който ще служи и като център за документация.

През 2019 г. FDFFA публикува доклад за своите слушателни дейности за 2018 г. Документът е пълен с информация не само за броя обаждания, но и за видовете хора,

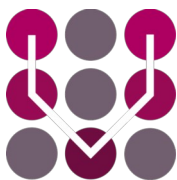
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 31

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

които се обаждат, нуждите, които изразяват, и предложенията, отправени към тях.

(<http://fdfa.fr/wp-content/uploads/2018/06/Rapport-annuel-Ecoute-Violences-2018.pdf>)

4. Реорганизация на проекта поради пандемията COVID-19

Извънредната ситуация на пандемията COVID-19 доведе до множество промени в проектните дейности спрямо планираните в началото. Беше необходимо да се поиска от ЕС удължаване на проекта, тъй като много дейности бяха засегнати от ограничения и блокиране в европейските страни, за да се ограничи разпространението на пандемията. Очевидно дейностите, които бяха най-засегнати от ограниченията, бяха всички, които включваха пряк контакт лице в лице. Поради това беше необходимо да се помисли какви промени да се направят в обучителните сесии, пътуванията в чужбина, посещенията в присъствие и срещите.

Повечето насрочени дейности се забавиха и партньорите отделиха време, за да ги реорганизируют и да разберат възможността във всяка държава да извършат част от действията лично или не. Също така не беше възможно да се реорганизира всичко в един момент, нито да се правят дългосрочни планове, тъй като ограниченията се променяха много често, в зависимост от хода на заразата. Поради това беше необходимо да бъдем много гъвкави в действието и да правим непрекъсната актуализация между партньорите по отношение на напредъка на работата във всяка държава.

Основните промени са свързани със следните дейности:

1) Поради невъзможността да пътуват в чужбина, посещенията на „най-добри практики“ (онези центрове, които бяха определени като върхови постижения в Европа по отношение на приемането на жени с увреждания, които са жертви на насилие), бяха заменени с онлайн интервюта. Четири от тези институции бяха избрани и всеки партньор имаше задачата да се свърже с една от тях и да проведе интервю. Преди това интервюто бе създадено ad hoc от Unipr. След това всеки партньор подготви доклад за интервюто.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 32

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

2) Сесиите за обучение и супервизия, които се провеждаха във всички страни, бяха временно прекъснати. Възобновява се и се реорганизира, когато и където е възможно, в присъствена форма, като се спазват здравните указания или се замества изцяло или частично с онлайн срещи чрез използването на програми FAD. Особено за сесии, базирани на активни, функционални и телесни дейности в непосредствена близост до други, характерни за метода на SAMK и отчасти на методите на GIOLLI / ACAV.

3) Международното обучение и заключителната конференция са прехвърлени в онлайн режим. Първоначално финалната конференция беше планирана в България, но поради някои организационни затруднения консорциумът предложи да се премести в Италия, особено защото ситуацията с разпространението на пандемия в един момент изглеждаше най-лоша в България. В крайна сметка обаче, предвид броя на инфекциите в цяла Европа, беше решено всичко да се организира онлайн, за да се избегне движение на хора и близки контакти.

4) Магистърският курс или курсът за насилие над половете и класове в Университета във Финландия и Италия бяха трансформирани в онлайн курс.

По отношение на индивидуалния опит, всеки партньор е изразил собствената си трудност при изпълнението на проекта в този несигурен период и при управлението на всички критични проблеми.

Всеки партньор подчерта трудностите по отношение на участието на професионалисти в предложените дейности (някои обучения и събиране на данни след теста). Всъщност повечето специалисти (здравни професии и социални работници) бяха претоварени по време на пандемията на COVID-19. В България също полицията беше изцяло ангажирана с обществените протести.

Обаче ограниченията, дължащи се на пандемията, изглежда не са довели единствено до препятствия или до негативни последици за обучителните пътеки. Всъщност, както

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 33

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

посочиха италианските партньори (ACAV и GIOILLI), реорганизацията на дейностите им осигури известни ресурси. Например, по време на пандемията Covid-19 те са били в състояние да провеждат срещи на екипа за супервизия не само по време на обучителни моменти, но и в специални „пространства“ в онлайн платформа. Участниците изглежда наистина са оценили възможността да могат да се срещнат помежду си през това много стресиращо време. Тези онлайн срещи бяха момент да продължат да работят върху групата, да се виждат взаимно и да продължат да обсъждат случаи, но и личния си опит.

Както каза д-р Ариана Гати (ACAV): изправянето пред връзка с жена, която е жертва на насилие, е стресиращо, това е стресиращ вид връзка, защото много емоции са в кръг между жената и този, който се опитва да ѝ помогне. Така че освен нормалния стрес и нормалните емоции, дължащи се на връзката, ние също имахме стреса от пандемията. Цялата връзка се промени от режим лице в лице в дигитален, което беше друг елемент на стрес за всички.

И така, през този период от време те се опитват да дадат на мултипликаторите и други „инструменти“ за тяхната работа, например те говориха за основни комуникационни проблеми, преведени в цифров режим като: ***как можете да изразите емоциите си с уеб камера? Как мога да бъда във връзката, дори ако не съм там и не присъствам? Отнема много време за свързване, понякога имаме проблеми с връзката, така че как все още мога да бъда там?*** Този период от време беше по някакъв начин възможност да променят обучението си и да присъстват с мултипликаторите в двете посоки.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 34

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

ПРОВЕДЕНИТЕ ОБУЧИТЕЛНИ КУРСОВЕ

Основните характеристики на обучителните курсове, проведени от 4-те партньори по проекта (от Италия, Финландия, Хърватия и България) ще бъдат описани по-долу. Съдържанието се извлича от документи, изготвени от самите партньори, и от различни моменти на дискусии и обмен по темата. И така, това, което следва, представлява гледната точка на самите обучители.

1. Италианско обучение на Giolli Cooperativa Sociale и Център против насилието в Парма - Antiviolence Center of Parma (ACAV)

Италианското обучение, организирано от GIOLLI и ACAV, се състои от 7 срещи, всяка с продължителност 1 ден (8 часа), от октомври 2019 г. до февруари 2020 г., веднъж месечно. След това имаше спиране поради пандемията и след това последните 2 срещи през януари 2021 г.

Групата беше съставена от 25 участници, включително: полиция, здравеопазване, социална, образователна, съдебна система. Докато семейни лекари, педиатри и съдии отсъстваха.

Участниците бяха наети чрез предварителни знания и чрез мениджъри. Те бяха хора, добре познати от ACAV, така че беше много лесно да бъдат включени.

Обучителите обмислиха някои ключови елементи за успеха на предложения курс за обучение.

Първият елемент беше представен от отношението на обучителите при използване на два образователни метода: maieutic и подобряване. **Maieutic** означава „*вместо да се дава отговор на въпроса*“ и е подход, който позволява да се създаде добра атмосфера, добра група, за да се валоризират както групата, така и индивидуалните преживявания.

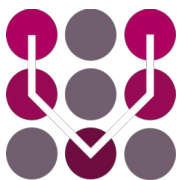
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 35

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

Подобряването означава да се валоризира опитът на участниците, вместо да се съди, да не се казва на обучаемите „това е грешно и това не е добре“ или „трябваше да го направиш по-добре“. И двата метода не се използват рутинно в обученията за професионалисти по проблеми на насилието, основано на пола

По отношение на специфичния метод GIOLLI и ACAV използваха един вид мета-метод, който е метод в процес на изграждане и не е добре дефиниран. Както каза д-р Роберто Мацини (GIOLLI), те нямаха структуриран подход: GIOLLI беше експерт в Театър на потиснатите, а ACAV беше експерт по собствената си методология, но комбинацията от двата подхода беше ново преживяване за тях. Те са изобретили по някакъв начин метода по време на процеса като нямаха никаква подготовка, завършена от самото начало, но структурираха взаимодействието между двата подхода стъпка по стъпка.

Ключовите моменти, които според тях са излезли от процеса и са характеристики на техния метод, са много:

1) *Редуване в управлението на групата*: така GIOLLI и ACAV въз основа на специфичните умения работят алтернативно, в един и същ ден, върху групата. Така че имаше един вид комбинация, при която те се опитаха да комбинират двата подхода, всеки със специфичните си компетенции. Понякога щастливи, понякога може би по-малко щастливи, те смятат, че така или иначе е било плодотворно и за двамата, и за участниците.

2) *Подход за участие*: те се опитваха през цялото време да използват нещо, което включва участниците активно, като използват упражнения, ролеви игри, Форум Театър, въпроси и метафори, което е противоположно на подхода „уроци и слайдове“. Понякога

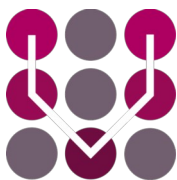
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 36

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

използваха и уроци и слайдове, но през повечето време бяха използвани методи за участие. Обучителите от светите организации се опитаха да **подобрят компетенциите, вместо да дават информация**. Професионалистите бяха експерти, вече многократно обучени, така че не се нуждаеха от информация, но трябваше да свържат информацията с поведението си. Проблемът предизвикателство много пъти е: „Имам ясна идея в главата си, но не мога да я приложа в реалността“.

3) *Фокус върху глобалността тяло, ум, емоция*: те се опитаха да преместят всички тези три нива, не само мозъка, но и емоциите и тялото, в редуване на когнитивна и емоционална работа.

4) *Индуктивен метод*: това е метод, който започва от преживявания и стига до по-обща отражения. Те започваха много пъти от опита на участниците и вместо да им донесат опит на обучители, започнаха да изследват, разпитват, изисквайки опита на самите участници. Те използваха въпроси като: „*какво мислиш?*“, „*Как се чувстваш?*“, „*Какво преживя в работата си?*“.

5) *Внимание както към емоционалния аспект на групата, така и към отделния човек*: те обърнаха специално внимание на този аспект, с даване на глас на емоциите чрез използване на упражнения. Имаше повече работа върху участниците, за да се изследват техните емоции и способността им да бъдат съпричастни в отношенията с жертвата.

Използването на Театър на потиснатите в образователни програми

Италианските партньори използваха Театъра на потиснатите, вярвайки, че това е подходящ подход към усъвършенствано обучение на оператори, защото той помага да

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 37

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

се развият не само знания, но преди всичко умения и стимулира промяната на погрешните нагласи.

Причините са много и се основават на характеристиките на театъра като цяло и конкретно на Аугусто Боал.

Що се отнася до театъра като цяло, той предлага обучение чрез много упражнения, които са полезни за създаване на спокойна и творческа атмосфера, за споделяне на емоции, за развиване на сензорни и перцептивни умения, за по-добро осъзнаване на вербалната и невербалната комуникация.

Всичко това може да засили комуникативно-релационните умения на оператора, който посреща жената, жертва на насилие и да повиши нейната информираност за тук и сега.

Някои театри работят върху „присъствието“ или остроото възприятие на случващото се във всеки момент, опитвайки се да „поставят в скоби“ рационалността.

Други упражнения развиват креативност, което в по-ежедневен план означава гъвкавост в отговорите, способност да се пристъпва към непознатото без страх, доверие в собствената интуиция. За обучаващите това изглеждаше полезно измерение за оператора, който се свързва с жертвата с помощта на протоколи, но без те да се превръщат в клетки или затваряне на комуникацията.

Театърът работи и върху персонажите, така че участниците изпитват възможността да бъдат други, но също така да се идентифицират с никога неизживяни роли, като по този начин се дава възможност да видим нещата от друга гледна точка и да почувстваме емоциите, които бихме могли да изпитаме в дадена ситуация, дори да е фиктивна.

Какво добавя към това Театърът на потиснатите?

Ключовата идея е инсценирането на ситуацията-проблем, чрез естетически превод

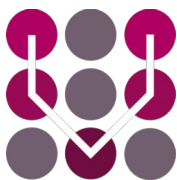
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 38

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

на същия, който надхвърля простото възпроизвеждане чрез ролева игра. Става въпрос за представяне на механизмите, дори скрити, а не за вярно възпроизвеждане на явленията на реалността.

Когато групата възпроизвежда история, процесът води до избор на споделена история; тук има преход от „аз“ към „ние“ и признаването на общ проблем и обща цел. Всичко това увеличава вероятността за по-голяма групова сплотеност, което от своя страна позволява по-голяма откритост при разпознаване на собствените ограничения и стереотипи, без които човек не може да продължи да променя нагласите.

След това преминаваме към постановката, изследвайки проблемните механизми чрез групово търсене, маевтично ръководено от Жокера. Това изследване повишава критичното съзнание, осъзнаването на сложността на ситуациите, надхвърляйки не само рисуването на света в черно и бяло.

Третата част е представянето пред останалата част от групата или друга публика. На тази фаза зрителят може да разпознае собствения си проблем в историята и, като се възползва от емоционално-когнитивното дистанциране от него, да го анализира с по-голяма широчина и дълбочина.

И накрая, публиката може да стартира на сцената и да замени персонаж, за да развие собствена идея за решение. На този етап влизат в сила креативността и тактическите и стратегически умения, критичното и продуктивно мислене, както и емоционалното участие и желанието за промяна.

Измислената ситуация на полуреалност, както казват психодраматичите, ви позволява да играете с нея, като откривате нови начини, безопасно, позволява ви да експериментирате, дори да разпознавате техните граници и придобивания, които все още липсват.

Но шоуто е и ритуален момент на група, който засилва сплотеността и също може

Gioli
Società Cooperativa Sociale
Centro permanente di ricerca
e sperimentazione
sui metodi di Paulo Freire
e Augusto Boal

associazione no-profit O.N.L.U.S.
ENTRO ANTIVIOLENZA

**UNIVERSITÀ
DI PARMA**
DEPARTMENT OF ECONOMICS
AND MANAGEMENT

samk
Satakunta University of Applied Sciences

BaBe!
Bud' albina. Bud' emancipiran.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 39

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

да подтиква за вземане на колективни или индивидуални оперативни решения. Както знаем от социалната психология, решенията, взети в групи, по-лесно провокират индивидуални промени.

Поради всички тези причини пространството на театъра и Театър на потиснатите в обучението на оператори, работещи по насилие, основано на пола, трябва да бъде широко разширено.

Фази:

7-те срещи на обучението се характеризираха с 3 фази:

- От 1-вата до края: тази фаза започна от първата среща през октомври, но разбира се продължи успоредно с целия процес. Групата беше създадена и беше толкова силна, че поискаха да продължат и при извънредната обстановка на Covid-19. Това означава да се разбият предразсъдъците, защото има много предразсъдъци, например между полицаи и социалния работник или между лекар и медицинска сестра. Така че целта беше да се създаде тази група за намаляване на страховете и предразсъдъците;

- От 2-рата до 4-тата: целта беше да се изследват критичните проблеми, които възникват от самия процес, без предварително определен ред, укрепвайки необходимите умения.

- От 5-тата до 7-мата: да подготви професионалисти за ролята на мултипликатор и да експериментира с ролята в групата. Обучителите се опитаха да им предоставят инструменти и съвети и всичко, което да играе тази роля. В края на обучението имаше

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

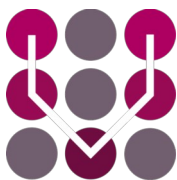
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 40

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

момент, в който мултипликаторите могат да експериментират в групата, в безопасно пространство, способността да ръководят групата с някои дейности, свързани с темата. Последните две срещи бяха също по темите за сексуалността, изнасилванията и уврежданията.

Съдържания на срещите

Няма структуриран начин. Те започнаха от един момент, след това преминаха към друго съдържание, защото това съдържание им се струваше много важно за групата в този момент от процеса.

1) Първата среща се характеризираше с игра на знания, емоционално споделяне и упражнения, базирани на изображения на тялото за връзка между жена и насилник мъж. Тогава имаше много важен размисъл за институциите, защото професионалистите принадлежаха към различни институции. Както каза д-р Мацини, въпросът за пола и насилието са от значение за всяка институция. Нека помислим за полицията и училището: как си представят насилието? Полицията използва насилие, докато училищата осъждат насилието, насилието в училище не е разрешено, в полицията да. Има и проблем с пола: полицията е предимно мъжка институция, докато училището е предимно женска институция. И така, състоя се този важен дебат и след това споделянето на личен опит, който помага за създаването на идентичността на групата.

2) Втората среща започна с представяне на резултатите от изследванията на UNIPR. Тогава учителите представиха упражнение със снимки за жените, за да извадят образа на жена, която страда, и да разгледат концепцията за жертва като пасивна, малтретирана или оцеляла, това са три различни концепции за жертвата. След това беше представена фигурата на неприятната жертва: жертвата, която не сътрудничи, така че: *какео да се*

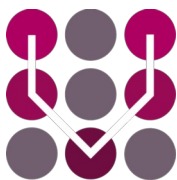
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 41

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

направи? Как да управлявате случая? Как да имаме продуктивни и положителни отношения, ако жената не сътрудничи?

След това последва упражнение за цветовете като метафора за връзката между жертва и оператор и представянето на индивидуален формуляр, който да се попълни от участниците, свързан с конкретен случай на приветствие към жертва на насилие. Операторите трябваше да пишат за тези теми: *моите чувства, какво се случи след това? Как мога да подобря поведението си?* След това размисъл и слушане на чуждите и себе-емоциите. Те също така говориха за вторична виктимизация. Накрая направиха упражнение за управление на стреса, наречено „четирите елемента“.

3) Третата среща беше фокусирана върху Differenza Donna, организация в Рим, която е пилотна организация по въпроса за уврежданията и насилието. Розалба Таддейни представи видео с две истински истории, последвано от дискусия. Differenza Donna представиха собствения си опит, историята на своите изследвания и създаването на методология (посещение на дневни центрове и асоциации, правене на семинари за повишаване на осведомеността относно насилието, пътуващо бюро). След това беше въведена концепцията за хората с увреждания със специфичност за жената, която не е възпитана за ролята на майка, така че осъзнаването на насилието е много трудно да се достигне от този тип жени, защото те не се считат наистина като истински жени. Имаше много въпроси за тази ситуация и след това се премина към уврежданията и недъзите, пресичането на този вид насилие и някои данни. Накрая бяха проведени упражнения за съпричастност и метафорични упражнения за жертви и насилници, а след това беше разказана и поставена история и създаден Форум театър.

Какво е Форум театъра?

Giolli
Società Cooperativa Sociale
Centro permanente di ricerca
e sperimentazione
sui metodi di Paulo Freire
e Augusto Boal

associazione no-profit O.N.L.U.S.
ENTRO ANTIVIOLENZA

**UNIVERSITÀ
DI PARMA**
DEPARTMENT OF ECONOMICS
AND MANAGEMENT

samk
Satakunta University of Applied Sciences

BaBe!
Bud' albina. Bud' emancipiran.

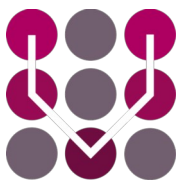
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 42

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Форум театърът е сцена с нерешен проблем. Учителите не учат хората как да се държат, но представят на хората проблем и ги молят да го решат чрез собствени идеи, мнения или способности. След това хората излизат на сцената, един по един излизат на сцената, опитвайки се да разрешат проблема със своите способности. Няма преценка за това, но има дискусия как да се подобри тази намеса. И така, всеки път, когато човек дойде да представи свое предложение, това е като да донесе една малка тухла за изграждането на стратегия за справяне с проблема. Forum Theatre е открита сесия, в която хората могат да дискутират, но действайки, не само отразявайки, но и действайки, така че това предполага концепцията за *глобалност ум емоция и тяло*: хората са поканени с тяло, ум и емоция да решат проблема.

4) Четвъртата среща беше въведена чрез упражнение за релаксация, основано на наблюдение със сетивата. След това учителите представиха друга важна тема: мълчанието на жертвата. Какво да правим, когато жертвата мълчи? Как да управлявате това събитие? Как да се справим с това? Тема, излязла е дискусията на предишната среща. След това упражнение за съпричастност (скулптор-глина), за да почувствате жертвата и Форум-театър отново със сцена, подготвена от АСАV върху „неприятната“ жертва. Те го изиграха и професионалистите излязоха на сцената, опитвайки се да имат положителна връзка с този вид жертва.

След това упражнението „дъгата на емоциите“, в което те се опитаха да създадат чрез телесни образи усещане както за жертвата, така и за професионалиста, който се опитва да реши проблема. И накрая имаше дискусия за специфичните нужди на учителите, тъй като училището е специфично място, където домашното насилие не се вижда, но косвено те могат да имат представа за семейството, в което може да се случи насилие. Накрая участниците изразиха специфичните си нужди за обучение, а след това имаше позиция

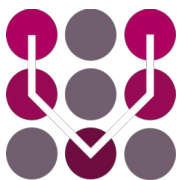
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 43

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

относно желанието да се действа като мултипликатор. Обучителят предложи въпроси като: *Искате ли да бъдете мултипликатор? Колко желание имате за това?* Обучителите ги помолиха да застанат на опашка и те го направиха. Срещата завърши с упражнения за внимателност.

5) Тази среща беше разделена на две части: сутринта направиха едно емоционално упражнение и след това направиха упражнение, за да поканят хората да се идентифицират като жертва. Целта беше да се създаде този вид способност да се идентифицираме като жертва и след това да направим упражнение по двойки: единият е оператор, а другият е жертва; те изиграха приветствието на връзката, която в този случай може да бъде създадена.

Втората част беше за създаването на мрежа: първо създадоха четири различни места, където имаше четири различни институции и един човек (жертвата) премина през четирите институции.

По този начин обучителите направиха видими използваната процедура и нагласите в различните институции. Това е друга точка, която възникна в процеса, не е толкова добре известно на всяка институция какво се прави в другите, така че това беше начин да се направи видимо това, което не се вижда.

След това бяха представени слайдове на ACAV за: видове насилие, разлика между насилие и конфликт, цикъл на насилие на Уокър, изложение на методологията ACAV за посрещане на жертвата. И накрая се проведе дискусия за ролята на мултипликатора и осъществимостта за всяка институция.

6-7) Последните две срещи бяха и по темите за сексуалността, изнасилването и увреждането.

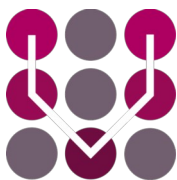
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 44

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

2. Финландското обучение на SAMK (Satakunta University of Applied Sciences) – методът SomeBody®

Важна цел на финландското обучение, наречено SomeBody®, е да се придобие усещане за осъзнаване на собственото тяло на професионалистите, емоционални и социални умения и чрез това да повиши тяхната компетентност да се изправят срещу жертвите на насилие и да използват инструменти, които повишават информираността на тялото, емоционални и социални умения. Методът се състои от дни за ориентация, фокусирани върху инструментите за психосоциално насочване и психофизична физиотерапия и тяхната комбинация върху: осъзнаване на тялото, образ на себе си, дишане, отпускане и социално взаимодействие. Теоретичната основа и съдържанието на метода SomeBody® се основават основно на: движение, дишане, релаксация, докосване, лично пространство, образ на тялото, чувства и социално взаимодействие; професионално ръководство, което насърчава уменията за осъзнаване на тялото.

Обучението се квалифицира като инструктор по SomeBody® и включва: 5 ½ учебни дни (7 часа на ден), практическа груповая дейност 8-10 пъти, писмено планиране и планиране на оценка на въздействието, изпълнение и писмено докладване. По-специално, в проекта се организираха две обучителни групи и проведеха 12 срещи.

Участниците имаха присъствено обучение, като след третата среща могат да започнат планирането и изпълнението на груповата дейност SomeBody. Груповото изпълнение се извършва по двойки. След 10-кратна груповая дейност, дейностите се оценяват.

Групата беше съставена от 27 участници: работници от домове за майки и деца, домове за деца и Къща за момичета. Набирането на хора става чрез контакт с Федерацията на домовете за майки и деца и приютите, Финландската федерация на селищните къщи, Федерацията на майките и детските домове и приютите Pori и Федерацията Settlementti Tampere. Чрез тези връзки се набраха участници също от Къща за момичета Хелзинки и Къща за момичета Турку.

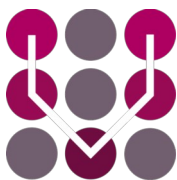
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 45

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Обучението се основава на три принципа:

1) Можете да ръководите с достоверност нещата, които сте готови да изпитате, да се изправите пред тях и да направите сами.

2) Ключовите прозрения и умения, необходими за осигуряване на висококачествени насоки за групите SomeBody, идват чрез правене, опит и упражнения (изискващо ангажираност и присъствие).

3) Започнете собствено ръководство след 3-4-ия ден на обучение.

В обучението се използват функционални инструменти и инструменти, базирани на опит. Основната идея на тренировъчните дни е да се създаде личен опит в прилагането на инструменти, свързани с метода SomeBody. Участниците също ще планират и инициират свой собствен процес на групово ориентиране, в който ще прилагат инструменти, свързани с метода SomeBody, към своята работа и ще оценяват тяхното изпълнение.

Този метод има за цел да развие много умения у участниците. Идентифициране и разбиране на телесните преживявания, движението на тялото и свързаните с тях чувства, мисли и социални дейности. Познаване, идентифициране и насочване на упражнения, които насърчават осъзнаването на тялото, уменията за осъзнаване и социалните умения като част от подпомагането на благосъстоянието на децата и юношите. Планиране, изпълнение и оценка на груповата дейност Somebody®.

Всъщност, след завършване на обучението, специалистът ще може да:

- уточнява и анализира информация, свързана с физически, психически и социални функционални способности в подкрепа на индивидуалното и групово благосъстояние

- уточнява и анализира как емоциите и мислите са свързани с телесни преживявания и движения, както и социални взаимодействия и приобщаване

- посочва и анализира най-важните инструменти на психофизическото ориентиране

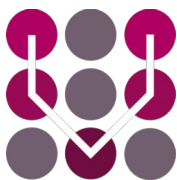
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 46

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- уточнява и анализира диалогични инструменти за психосоциално ориентиране, свързани с обработката на телесни преживявания

1-ва среща:

- Теми: Ориентация към метода SomeBody и обучението, образ на себе си (физическа мен), осъзнаване на тялото, поза и осъзнаване на движенията, взаимодействие, релаксация

2-ра среща:

- Теми: Аз-образ (социален аз), образ на тялото, граници на телесния образ, дишане, чувства и социално взаимодействие, релаксация

3-та среща:

- Теми: Аз-образ (емоционално аз), осъзнаване на тялото, докосване, чувства, релаксация. Представяне на предварителния план за груповата дейност на SomeBody

- За третия ден от обучението всеки участник ще разгледа изходните точки, идеята, основните цели, методите за оценка и практическото изпълнение на груповата дейност на SomeBody в собствената си операционална среда. Основните характеристики на изпълнението: срещи, основни цели за всеки момент, основни теми и идеи за упражнения

4-та среща:

- Теми: Аз-образ (академична / когнитивна мен), дишане, глас, взаимодействие

5-та среща:

- Теми: Допълнителни упражнения, обобщение на самоизображения, преглед на изпълнението и докладване на груповата дейност

6-та среща:

- Теми: Представяне на групови дейности на SomeBody

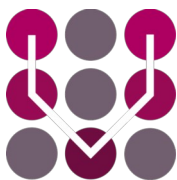
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 47

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Пример за упражнение Somebody®

Ориентация: Ориентиране към себе си, момента, пространството и останалите

„Седнете на един стол и сложете дланите си да почиват на бедрата.

*Вдишването повдига палците от бедрото и издишването ги връща обратно към бедрото за почивка. Усещайте облекчаващо усещане всеки път от лицето, гърдите и цялата предна част на тялото надолу. Движението на палците е много малко, повдигането е може би на милиметър или просто визия за повдигане на палеца. След няколко повторения направете същото с показалеца, след това със средния пръст. И накрая, направете повдигане с всичките си пръсти наведнъж и си въздъхнете с облекчение, докато отдавате пръстите си да си починат. ” (свободно преведено от книгата *Hengitys Virtaa* от Minna Martin, 2016, стр. 145)*

Съсредоточете се за момент върху слушането на звуците в пространството, какви звуци чувате и намирате?

Сега се съсредоточете за момент върху разглеждането на цветовете в пространството, какви цветове намирате?

Фокусирайте се за момент върху разглеждането на формите в пространството, какви форми наблюдавате и виждате?

3. Хърватското обучение на BaVe (Budi Aktivna Budi Emancipiran – Бъди активна Бъди еманципиран)

Както е описано от хърватския партньор, техният подход е малко по-различен от този на GIOLLI / ACAV и SAMK, те определят своя подход като по-„формален“. Обучението им продължи три дни (6-8 часа на ден): първите два дни по-теоретични, а последният по-практически.

Групата беше съставена от 25/30 участници, включително полицаи, здравни работници, социални работници, образователни работници и специалисти от съдебната система.

В теоретичните дни тренинори бяха различни професионалисти като експерти по право и психология и експерти по работа с насилие над жени.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

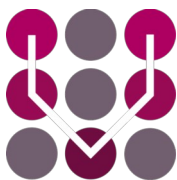
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 48

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Те предпочитаха използването на метода за свързване и открита дискусия, в която участниците се срещаха помежду си, говореха, говореха и общуваха.

Участниците са професионалисти от различни области, много специализирани в работата си. Това, което се появи беше, че въпреки че бяха много добре запознати със специфичните задачи на работата си, те показаха малко познания за работата на други професии. Поради това беше необходимо всяко обучение да започне с обяснение какво прави дадена област. Те описаха работата си, а също така докладваха своите проблеми и проблеми. За насърчаване на дискусия и конфронтация между професионалисти, стимулиращи въпроси като: „Кой съм аз?“, „Какво правя?“, „Какво мисля за работата с жертвите на насилие?“, „С какви трудности се сблъсквам?“ Бяха предложени „Какви конкретни трудности се срещат по време на пандемията?“. Хърватските тренъри се опитват да научат всички за основните методи за всяка професионална област.

Третият ден беше за практически упражнения. Упражненията се провеждаха предимно от психолози, така че подходът е по-психологичен, фокусиран върху връзката с жертвите. През този трети ден бяха приложени методологиите, научени от GIOLLI, а именно използването на техниките за maieutic и подобряване.

Ключовите моменти бяха:

- Събиране на професионалисти, които работят в различни области
- Поставянето им в по-малко формална среда
- Предоставяне на основна информация за процедурата при работа с жени жертви на насилие
- Практически упражнения на тема „Как да се обърнем към жените жертви на насилие?“, проведени от психолог

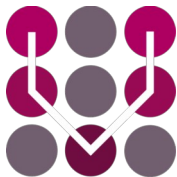
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 49

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- Практически упражнения на тема „Какво да правим в тази ситуация?“, Проведени от адвокат
- Практикуване на решаване на казуси
- Практикуване на активно слушане
- Модерация на панелни дискусии- Накарайте професионалистите да запишат основните проблеми на тяхното сътрудничество и начините за подобряване на системата за подкрепа
- Особено внимание към жените с увреждания и към възрастните жени.

Програма на обучението

1-ви ДЕН

- Лекция за прилагането на Истанбулската конвенция в Хърватия
- Лекция за процедурата в случай на домашно насилие / насилие над жени
- Пауза за стартиране
- Решаване на Казус / Упражнения за решаване на проблеми
- Дискусионен панел

2-ри ДЕН

- Лекция за психологическите аспекти на насилието срещу жени (VAW)
- Лекция за правилния психологически подход към VAW
- Пауза за стартиране
- Практически упражнения за това как да подходите към VAW
- Дискусионен панел

3-ти ДЕН

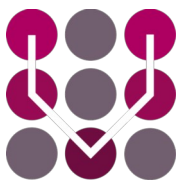
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 50

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- Практически упражнения за активно слушане
- Записване на основните проблеми при работата с VAW
- Пауза за стартиране
- Панелна дискусия, модерирана от експерт

Те проведоха основно, средно и напреднало обучение и някои семинари за сенсибилизация. И накрая, те също имаха среща за супервизия, която премина изключително добре. Участниците оцениха много високо тази среща, защото това беше момент, в който да се разговаря по-неформално и да се обменя опит с професионалисти от други области за техните проблеми и проблеми.

В Националното обучение, по-малко формален момент, хърватските обучители се опитаха да създадат мрежа между професионалисти, като ги накараха да работят заедно постоянно, не само по повод обучението, но и за в бъдеще, за да могат по-лесно да работят заедно след края от курса.

Имаше известни проблеми с привличането на хора на обучение, тъй като всеки професионалист (особено полицаи и социални работници) беше натоварен с много работа, особено поради ситуацията с COVID-19. След участието си те бяха много доволни от обучението и всички искат да продължат обучението, така че се постигна успех да има една и съща група участници на всяка сесия.

4. Българското обучение на Фондация „Очи на четири лапи“ (Eyes on Four Paws Foundation- E4p) и Народен читалище „Св. Св. Кирил и Методий - 1924”

Българското обучение имаше за цел да подготви мултипликатори, за да отговори на тяхната нужда от самооценка на собствените стереотипи и предразсъдъци и засили междусекторното сътрудничество. Проведено е от експерти по психология и проблеми на хората с увреждания, практикуващи в областта на работата с насилието над жени и

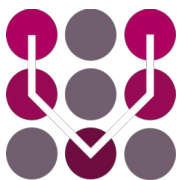
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 51

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

междусекторното сътрудничество. Това обучение се основаваше на основните принципи на знания, пряк опит, обмен на опит и обогатяване на познанията за чуждестранни добри методи и практики на групата участници. За да се поддържа съответствие с тези основни принципи, бяха използвани различни методики за обучение, включително кратки лекции, открита дискусия, практикуване и взаимно обучение.

Организаторите / учителите определиха следните фази и ключови моменти, характеризиращи техния път на обучение:

- Събиране на професионалисти, които работят в различни области
- Изграждане на приятелска и неформална учебна среда
- Теоретическо въвеждане и практическо упражнение за активно слушане
- Предоставяне на основна информация за спецификата на работата с хора с увреждания и специфични проблеми на жените и момичетата с увреждания
- Презентация „Как да се подхожда към жени с увреждания, жертви на насилие?“, изготвена от учител, живеещ с увреждане
- Практическо упражнение „Какво да правим в случай, когато жертва на насилие или в риск от насилие, е жена с увреждане?“, проведено от практикуващ, работещ с хора с увреждания
- Работа в малки групи по решаване на казуси
- Модерация на презентации на работата на малката група в пленарната зала
- Насърчаване на професионалистите да опишат основните предизвикателства в сътрудничеството си с други институции и предложения за подобряване на системата за подкрепа
- Модерация на пленарна дискусия

Обучението продължи 2 дни (8 часа на ден) и включва 23-27 участници, включително образователни работници и психолози, здравни работници (един от тях все още студент),

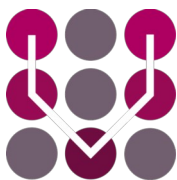
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 52

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

социални работници в НПО / мултипликатори и юрист. Поради усложнената обстановка с граждански протести в страната и натовареността им, полицейски служители не присъстваха.

Както е описано от партньорите в проекта VIVIEN от България, специфичните предизвикателства, пред които бяха изправени сравнително 'новодошлите' в тази област, са:

- Нежелание на някои институции да изпращат свои служители на нашите обучения (те имат свои собствени обучителни институции)

- Усещане за лек вид дискриминация на организация на хора с увреждания като обучителна институция

- Подобно на това, че COVID-19 отнема времето на нашите здравни работници от целевата група, продължилата повече от 6 месеца вълна от граждански протести отнема времето на полицаите и пречатства участието им в обученията

- Много съкратено време за обучения поради значително забавеното международно обучение на мултипликатори, проведено едва в началото на кризата с COVID-19, а това обучение задължително предхождаше всички други обучения, които останаха за провеждане по време на пандемията от COVID-19

- Липса на необходимо оборудване и опит за провеждането на специфични виртуални обучения с виртуално провеждане на театрална постановка

Освен това те трябваше да проследят ресурсите за този тип обучение по методи на партньорите и техния споделен опит, резултатите на проектните проучвания и разработването на глобални инструменти за обучение за различни професии.

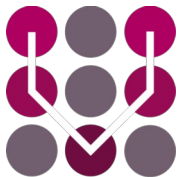
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 53

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Описание на 2-дневно обучение на средно ниво - intermediate training

1-ви ДЕН

- Представяне на обобщение на добрите практики на италианските, финландските и хърватските партньори от предишното международно обучение на мултипликатори
- Дискусия за специфични предизвикателства при предоставяне на услуги на жени с различни увреждания. Значението на активното слушане.
- Работа в малки групи - какво виждате като преносимо в България и защо?
- Практически упражнения за активно слушане, отчитащи спецификата на различните увреждания
- Кратко представяне на инструмента на Театър на потиснатите и дискусия до каква степен професионалистите и службите са подготвени да обслужват жени и момичета с увреждания
- Дискусия за Форум театъра като образователен инструмент
- Представяне на ролите в Театъра на потиснатите и възможното му използване при обучението на професионалисти, предоставящи подкрепа на жени с увреждания
- Обсъждане на процедурата в случай на домашно насилие / насилие над жени и как са ангажирани различни професионалисти и услуги
- Практическо упражнение „Какво трябва да посъветваме и къде да насочим жена с увреждания, жертва на насилие или в риск от насилие?“
- Сесия за казус. Работа в малки групи по решаване на казуси
- Модерация на презентации на работата на малката група в пленарната сесия
- Заключителна пленарна дискусия

2-ри ДЕН

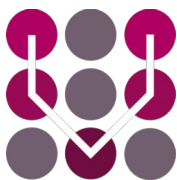
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 54

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- Представяне на опита на Джоли с инструмента Театър на потиснатите за повишаване нивото на разбиране на специалистите по проблемите на уврежданията в случаи на насилие

- Дискусия за това, което води до вторична виктимизация

- Работа в малки групи: това, което „спъва“ специалистите, изправени пред жени с увреждания

- Представяне на финландския метод „SomeBody“ въз основа на практиката на SAMK и предоставените от финландския проектен екип учебни материали

- Практически упражнения върху елементи на „SomeBody“ въз основа на учебни материали на SAMK

- Пленарна дискусия за възможностите за използване на „SomeBody“ в България

- Представяне на хърватския опит и идентифицирани в световен мащаб добри практики за обучение на различни професионалисти въз основа на насоки, разработени от ООН и СЗО

- Работа в малки групи с работни листове, базирани на глобални ръководства за добри практики

- Представяне в пленарната зала на работата на малките групи с дискусии

- Представяне на чуждестранна добра практика - Stay Safe East, Великобритания

- Сесия за описание на основните предизвикателства в междусекторното сътрудничество с предложения за подобрене

- Сесия за самооценка на нивото на готовност за работа с насилие и лица с увреждания

- Заключителна дискусия, модерирана от експерт по уврежданията

Българският партньор избра да използва при обучението си, с изключение на материали за обучение, предоставени от партньорите от Италия, Хърватия и Финландия,

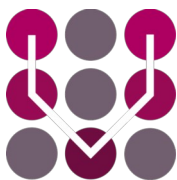
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 55

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

също учебни материали и насоки за обучение от световни организации като ООН, УНИЦЕФ, СЗО, насочени към специфични професионални групи като полиция, социални работници, съдебна власт и учители, както и да запознаят обучаваните с някои практики на чуждестранни НПО, идентифицирани от UNIPR в техните изследвания онлайн и чрез интервюта и на други НПО с увреждания като Stay Safe East UK, препоръчани ни от организациите на Обединеното кралство, определени за тяхната добра практика на обучение от UNIPR.

Тяхното представяне на методите и практиките на партньорите, демонстрирани по време на Международния семинар за мултипликатори в България, не „повтаря“ обучението, тъй като обучаващите се в тяхното междинно обучение са предимно учители, които не са участвали в предишния семинар, проведен в началото на първата вълна на COVID-19, които не бяха насърчавани да участват тогава поради страх да не предадат новото и неизвестно заболяване на своите ученици. По този начин с включването и на тези учебни материали, те се опитват да покрият празнината в обучението на целевата група на преподавателите.

Важно е да се подчертае, че учителите в България също са много важна целева група поради голямото малцинство ромски ученици, между които момичета с увреждания, някои от които изложени на риск от принудително просене / кражба и принудителни ранни бракове. Чрез участието на отделни представители на съдебната власт, здравните професии, НПО ние подготвяме мултипликатори, които да разпространяват допълнително своите нови знания в бъдещи обучения.

Кратко обобщение за обученията на партньорите в проект ВИВИЕН

От горното описание става ясно, че партньорите са използвали много различни методологии един от друг. Възможно е обаче да се посочат някои прилики: например GIOLLI / ACAV и SAMK споделят едно и също внимание върху аспекта на работата

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

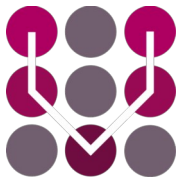
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 56

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

върху глобалността на тялото, ума и емоциите и вниманието, обърнато на емоциите на групите. Това, което също свързва работата на всички партньори, е опитът да се насърчи активната дискусия на участниците, споделянето на мисли, емоции и възникнали трудности. Друг често срещан аспект може да бъде проследен от поканването на експерти от различни професионални области (психология, здравеопазване, право, увреждания и др.) като обучители.

В същото време обаче се появяват и много различни аспекти: например, докато SAMK е много структуриран подход, със специфични фази и специфични упражнения за всяка фаза, методът на ACAV / GIOLLI създава нещо като топилка за работа в напредък. Те не започнаха от ясна картина на техния метод, но се опитват да комбинират и двете методологии.

Друг елемент, който отличава подходите, е значението, което се отдава на теоретичните аспекти: докато за италианските партньори теорията е елемент, който идва след това, не е ключов момент, за хърватския партньор теорията беше отправната точка на обучението.

5. Нови обучения - и какво отгук нататък? post-hoc проучване?

Мярка за промени, настъпили при специалисти след обучението. За да могат да оценят ефективността на обучителния курс, на участниците беше повторно администриран същия въпросник, приложен във фазата преди теста. По-специално версията на хартиен носител беше заменена с онлайн версия, преведена на всеки роден език на партньорите, за да се улесни съставянето, поради пандемията. От друга страна,

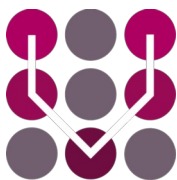
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 57

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

не беше възможно да се проведе отново проективното интервю, отново поради закъснения, отлагания и загуба на участници поради самата пандемия. Всъщност, както беше описано по-рано, това доведе до много организационни проблеми за проекта.

Първото и основно съображение, което трябва да се направи, е свързано с малкия брой теми, до които е било възможно да се достигне през тази втора фаза на изследването. Всъщност, ако извадката от тестове, тествани преди обучението, се състоеше от 794 професионалисти, само 102 участваха в тази втора оценка. От тези 102, само няколко действително са попълнили предтестовите въпросници, предоставени от проекта. Това е първият резултат, много важен, който ни позволява да подчертаем основен методологичен проблем, свързан с набирането на извадка и проектирането на инструменти за мониторинг и оценка на резултатите от курса на обучение.

Всъщност тези данни ни карат незабавно да се замислим колко е важно още от началната фаза на проекта да работим по методологическо структуриране. Както е описано в насоките, е необходимо да бъдете много строги априори при набирането на извадката и в ангажирането на професионалистите, които участват, и на мениджърите на институциите на избраните професионалисти.

Въпреки факта, че тези аспекти са били разгледани изключително много във фазата на проектиране на този проект, изпълнението беше много трудно. Всъщност преподавателите се мъчеха да прилагат подходящите методологични стратегии за наблюдение на събирането на данни. Всичко това, както вече беше широко описано, беше повлияно и от пандемията на Covid-19.

Следователно в рамките на проекти от този тип би било необходимо да се планира и приложи фаза „обучение“ за самите обучители. По този начин те биха могли по-добре да прилагат полезни стратегии, за да гарантират мониторинга на самия курс.

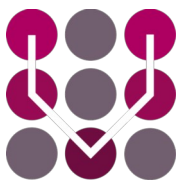
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 58

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

Първият резултат се отнася до невъзможността за адекватно наблюдение на курса по отношение на тези аспекти и следователно за осигуряване на приемственост между преди и след обучение.

В резултат на това не беше възможно да се направи анализ на сравнение между преди и след тест, поради малкия брой хора, които могат да бъдат обединени, т.е. които действително са попълнили въпросниците както преди, така и след обучението. Анализ от този тип върху толкова малка извадка няма да има никаква статистическа стойност.

Броят на субектите не е достатъчен, пробите не са представителни, не е възможно да се контролира нито по отношение на професията, нито по отношение на нацията на произход и няма приемственост по отношение на участващите субекти.

По този начин единственото възможно е сравнение между участници, които все още не са участвали в обучението на Vivien (794) и тези, макар и различни, които са били част от него (102). Разглеждахме време T1 (преди Vivien) като нещо като изходно ниво. Това беше съществуващото и сега, какво е то? Каква посока поемат изследваните променливи при група професионалисти, след участие в обучение на vivien (T2)?

Важно е да се отбележи, че при описването на резултатите ще се позоваваме на тенденциите, на идеята в каква посока биха могли да поемат резултатите от участието в обучението. Всъщност дали дадена хипотетична промяна се дължи на обучението е спорно. Това, което, без съмнение, може да се каже е, че между T1 и T2 обучението беше там. Всъщност 794 участника не бяха участвали в обучението, докато 103 участваха.

По-конкретно бяха сравнени средните резултати, получени от участниците преди и след обучението в 8-те измерения на въпросника.

Осемте измерения, разгледани във въпросника, са както следва:

1-Емпатия: способност да се разбира и реагира адаптивно на емоциите на другите (Spreng, McKinnon, Mar and Levine, 2009). Измерихме когнитивното измерение на

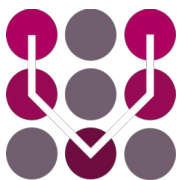
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 59

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

емпатията чрез подскали „Приемане на перспектива“ и „Фантазия“ и афективното измерение чрез подскалии „Емпатична загриженост“ и „Личен дистрес“.

2- *Джендър идеология.* Джендър идеологиите характеризират споделените конструкции на смисъла и реалността в едно общество и обикновено се концептуализират като „нива на подкрепа на индивида за разделение на платената работа и семейните отговорности, което се основава на вярата в отделни сфери на пола (Davis & Greenstein, 2009). Значението се дължи на „традиционната“ идеология на пола, при която жената има подчинена роля по отношение на мъжа.

3- *Обосновка на половата система.* Обосновката на системата за пола (GSJ) се отнася до убеждението, че разликите между мъжете и жените в обществото са правилни, заслужени и легитимни (Jost & Kay, 2005).

4- *Отрицателни стереотипи за жените.* Това се отнася до практиката на приписване на конкретна жена или мъж специфични атрибути, характеристики или роли само поради нейното членство в социалната група жени или мъже (ОНСНН, 2019)

5- *Убеждения относно насилието срещу жени с увреждания.* Това представя знанията и убежденията на операторите относно това как да се справят със специфичните нужди на жените с увреждания, жертви на насилие, по-специално вярванията за това защо жените с увреждания могат да търпят насилие и адекватността на услугите, предлагани на жени с увреждания, жертви на насилие.

6- *Мотивации на мъжкото насилие.* Измерихме вярванията на участниците относно мотивите, които подтикват мъжете да използват насилие над жени. Факторният анализ на предмети разкри четири мотива: 1) преживяни страдания / трудности, 2) природата на мъжа, 3) патриархат и 4) статус.

7- *Мотиви за приемане на насилие от жените.* Също така измерихме вярванията на участниците относно мотивите, които биха наложили жените да приемат / търпят

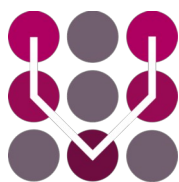
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 60

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

насилие от мъже. Факторният анализ идентифицира 3 фактора: 1) преживяни страдания/трудности, 2) зависимост и 3) патриархат.

8-Убеждения за вторичната виктимизация. Вторичната виктимизация е неотзивчивото третиране, което жертвите на насилие получават от персонала на социалната система. Това са поведението и практиките, обвиняващи жертвите, използвани от доставчиците на обществени услуги, които допринасят за насилственото събитие, водещо до допълнителен стрес и травма за жертвите (Campbell & Raja, 1999).

Стойностите са показани в таблиците по-долу (табл. 1 и 2).

Таблица 1. Средни резултати и стандартни отклонения на 8-те измерения на въпросника преди обучение (T1)

T1 (преди обучението в проект VIVIEN)			
	N	Средно	Стандартно отклонение
Джендър_идеология	794	2,069	0,605
Джендър_SJ	794	2,247	0,683
Негативни_стереотипи	794	2,238	0,529
Вярвания_инвалидност	794	3,225	0,653

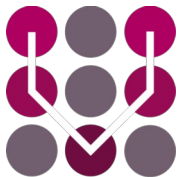
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 61

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

Адекватност на услугите за хора с увреждания	794	2,870	0,642
Насилие_M_страдание	792	3,747	0,648
Насилие_M_природа	791	2,628	0,845
Насилие_M_патриархат	791	3,213	0,844
Насилие_M_статут	791	3,124	0,767
Повторна_виктимизация	794	2,775	0,707
Без оплакване_зависимост	793	3,620	0,789
Без оплакване_патриархат	793	3,038	0,834
Без оплакване_страдание	792	3,427	0,785
IRI_фантазия	794	3,282	0,670
IRI_Приемане на_перспектива	794	3,737	0,503
IRI_Емпатична_загриженост	794	3,765	0,549
IRI_Личен_дистрес	794	2,559	0,614

Таблица 2. Средни резултати и стандартни отклонения на 8-те измерения на въпросника след обучението (T2)

T2 (after VIVIEN training)			
	N	Mean	Standard deviation
Джендър_идеология	10 2	1,849	0,503
Джендър_SJ	10 2	1,795	0,557
Негативни стереотипи	10	2,310	0,585

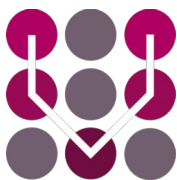
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 62

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

	2		
Вярвания_инвалидност	10	3,944	0,677
	2		
Адекватност на услугите за хора с увреждания	10	3,203	0,561
	2		
Насилие_М_страдание	10	3,850	0,642
	2		
Насилие_М_природа	10	2,139	0,812
	2		
Насилие_М_патриархат	10	3,546	0,865
	2		
Насилие_М_статут	10	3,461	0,785
	2		
Вторична_виктимизация	10	2,999	0,748
	2		
Без оплакване_зависимост	10	3,958	0,807
	2		
Без оплакване_патриархат	10	2,853	0,861
	2		
Без оплакване_страдание	10	3,467	0,858
	2		
IRI_Фантазия	10	3,4286	0,672
	2		
IRI_Приемане на_перспектива	10	3,854	0,455
	2		
IRI_Емпатична_загриженост	10	3,928	0,521

Giolli
Società Cooperativa Sociale
Centro permanente di ricerca
e sperimentazione
sui metodi di Paulo Freire
e Augusto Boal

associazione no-profit O.N.L.U.S.
ENTRO ANTIVIOLENZA

UNIVERSITÀ
DI PARMA
DEPARTMENT OF ECONOMICS
AND MANAGEMENT

samk
Satakunta University of Applied Sciences

BaBe!
Bud' albina. Bud' emancipiran.

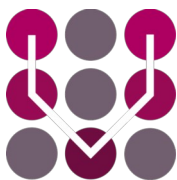
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 63

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

	2		
IRI_Личен_дистрес	10	2,727	0,575
	2		

По-долу (Графика 1) можем да наблюдаваме графично представяне на сравнението между средните стойности за всяка изследвана променлива при специалистите преди обучението VIVIEN (синьо) и след обучението VIVIEN (оранжево).

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

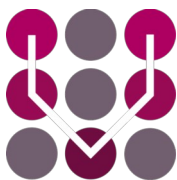
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 64

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

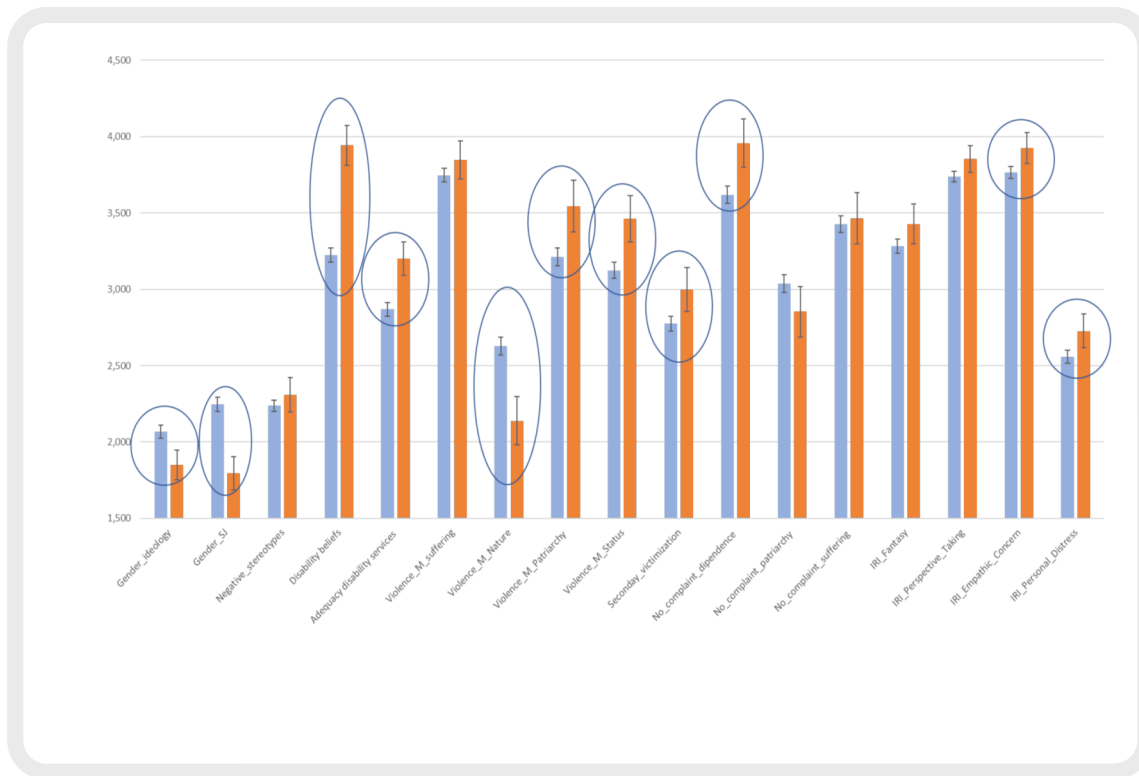
VIVIEN

This project is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Графика 1. Средни резултати от 8-те измерения на въпросника при T1 и T2

ДИСКУСИЯ

Ако наблюдаваните последици трябва да са свързани с обучението, това обучение изглежда е оказало влияние върху променливите, които се обучават. Всъщност е възможно да се предположи, че обучението е допринесло за промяна в изследваните променливи; не знаем до каква степен, не знаем колко силно, но можем да подчертаем

Gioli Società Cooperativa Sociale Centro permanente di ricerca e sperimentazione sui metodi di Paulo Freire e Augusto Boal

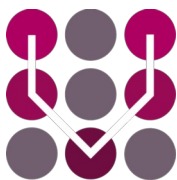
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 65

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

как е имало промени в извадката, оценена след обучението, в сравнение с оценката преди обучението.

Имайки предвид конкретно променливите, можем да кажем, че:

По отношение на емпатията, скалите, отнасящи се до емоционалното измерение на емпатията (IRI_EC и IRI_PD), изглежда са се увеличили, а не когнитивното (IRI_FA и IRI_PT). Повече от увеличаването на разбирането за емоционалните състояния на другите, изглежда, че "чувството" за чувствата на другия се е увеличило. Това откритие изглежда потвърждава ефективността на дейностите и методологията, използвани в рамките на обучението, което е осигурило важен фокус върху разбирането на емоциите на жертвите от операторите, но също така и преди всичко работа върху техните собствени емоционални състояния.

Във връзка с увеличаването и на двете емоционални измерения на съпричастност, известно отражение е подходящо. Когато специалист по помощ се насърчава да бъде съпричастен и да възприеме емоционалната гледна точка на другия, вероятно е той или тя да се почувства по-ангажиран в емоционалните състояния на другите и да почувства по-голяма привързаност и стрес. Това може да бъде причинено от комуникативен парадокс като „Трябва да съпреживеете стеаданието на жертвата“, но в същото време „Вие сте професионалист, така че не можете да си позволите да се чувствате зле.“ Този парадокс се генерира в рамките на комуникация, в която на помагачия професионалист се казва да бъде емоционален и съпричастен, да разпознава емоциите и страданията на другия, но без да е прекалено емоционален, да не се ангажира твърде много, за да не загуби обективност. Когато, от друга страна, е известно, че емоционалното натоварване на другия увеличава емоционалното натоварване на професионалиста и неадекватното

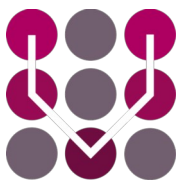
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 66

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

управление на този парадокс може да увеличи симптомите на стрес по отношение на обезличаване на другия и да породи емоционално изтощение.

Ако тези симптоми продължават с течение на времето и са свързани с други специфични състояния, в някои случаи те могат да доведат до синдром на прегаряне.

Този резултат е малко като „алармен звънец“, който предполага, че работата по увеличаване на съпричастните способности на професионалистите, основополагаща за създаването и поддържането на адекватна помощна връзка с жертвата, не може да не вземе предвид и управлението на емоционалното натоварване на самия професионалист. Тъй като увеличаването на съпричастността към жертвата неизбежно увеличава емоционалния стрес на професионалистите, от фундаментално значение е специалистите да бъдат снабдени с индивидуални и социални инструменти и ресурси, които да им помогнат ефективно да управляват и регулират своите емоционални преживявания и стреса, свързан с тях. Следователно този аспект трябва да бъде взет под внимание по време на етапите на планиране на програма за обучение, а също и с оглед да се предложи какви подобрения могат да бъдат направени в самата услуга. Само по този начин ще бъде възможно операторите ефективно да управляват личния си дистрес поради по-голямото приемане на емоционалното преживяване на другия човек.

Друга променлива, върху която изглежда, че обучението е оказало значително влияние, е осъзнаването на насилието над жени с увреждания. Всъщност професионалистите, участвали в обучението на Vivien, изглежда показват по-голяма информираност за това явление, заедно с увеличаване на възприемането на степента на адекватността на услугите за жени с увреждания, жертви на насилие. Вероятно е, че прекият опит с този проблем, изслушването на опита на жени с увреждания, които са жертви на насилие, и историите на професионалисти, опитващи се да се включат от

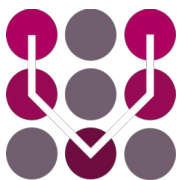
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 67

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

първо лице в управлението на този проблем, е променило осведомеността за различни аспекти на самия проблем.

Работата на учителите по темата за вторичната виктимизация също изглежда е довела до подобрения. В действителност след обучението професионалистите значително повишиха осведомеността си относно възможността техните действия да причинят допълнителни вреди на жената жертва на насилие.

Изглежда също така, че идеологията на пола е намаляла, което означава, че професионалистите са по-малко привързани към традиционната идеология на пола, която отрежда на жените подчинена роля на мъжете. Заедно с това се наблюдават по-ниски резултати при обосноваването на системата, което показва, че специалистите смятат социалната система, в която живеят, за по-малко справедлива. За разлика от това не се наблюдава значителна разлика по отношение на негативните стереотипи

По отношение на обясненията на мъжкото насилие, няма значителни различия в убеждението, че мъжкото насилие се дължи на страдание по време на детството, но убеждението, че мъжете са насилствени по природа е намаляло значително, точно както убеждението, че мъжете използват насилие заради патриарха се е увеличил, т.е. поради общество, което легитимира мъжкото господство и поставя мъжете в по-висок социален статус от жените. Последните два аспекта вървят ръка за ръка с оправданието на системата: тези, които оправдават системата, възприемат патриархата като справедлив, а мъжете като с по-висок статус. Тук има намаляване на обосновката на системата, като се твърди, че системата не е справедлива, което може да накара хората да повярват, че тази система, която не е справедлива, характеризира се с патриархат и неравенство в статута, води мъжете към използване на насилие.

И накрая, по отношение на разглеждането на въпроса защо жените са жертви, изглежда е имало по-малко промени, например отрицателните стереотипи продължават

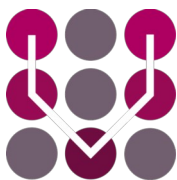
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 68

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

да бъдат със същата интензивност, както и причините, поради които жените изпитват насилие или не докладват. Имаше само доказателства за увеличаване на убеждението, че несъобщаването на насилието от жените се дължи на тяхната зависимост от мъжете.

По отношение на последните споменати аспекти, изглежда че очевидно се е увеличило осъзнаването на неравенството между половете или по-скоро на факта, че някои практики, особено в случая на насилствено поведение, са свързани с неравностойните отношения между половете. По-специално, че насилието не се дължи на индивидуални характеристики (на насилствен човек по природа или с история на страдание), а по-скоро на асиметрична връзка на властта между мъжете и жените или на патриархата, който също легитимира използването на сила и насилие от мъже над жени.

6. Силни и слаби страни на обученията

Основните силни и слаби страни на обученията, според обучителите, действащи лица в самите обучения, ще бъдат представени по-долу. На първо място ще бъдат описани мненията, изразени от 4-те партньори по проекта, а след това и изразените от референтите на най-добрите европейски практики, които се занимават с обучение за оператори по въпроса за насилието над жени с увреждания.

СИЛНИ СТРАНИ СПОРЕД ПАРТНЬОРИТЕ, ИЗВЪРШИЛИ ОБУЧЕНИЯ

Италия

Италианските партньори определиха следните аспекти като положителни елементи от своето обучение:

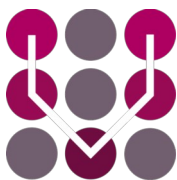
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 69

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- *Съставът на групата:* фактът, че работите с мултипрофесионална група, т.е. съставена от професионалисти, принадлежащи към различни професионални категории, позволява обмен, познаване на работата на другия, по-голяма надеждност и създаване на силни лични взаимоотношения.

- *Присъствието на експерт:* присъствието на Розалба Таддейни (Differenza Donna) беше от основно значение. Тя донесе експертно становище по темата „увреждане и насилие“.

- *Използване на смесен метод за обучение:* комбинацията от методите ACAV и Giolli увеличава участието и води до добър баланс между информация и обучение, между съдържание и емоционални аспекти

- *Компетентността на обучителите:* д-р Роберто Мацини (GIOLLI) подчертава значението на компетентността на обучителите на ACAV при справяне с въпроси като вторична виктимизация и съпричастност, „неприятни“ жертви и стрес на оператора, започвайки от тях, а не от аргіогі "трябва да бъде".

- *Гъвкавостта:* обучителният път е много гъвкав, тъй като се проследява развитието на групата, без да е твърде фиксиран в предварително създадена програма

- *Интензивността на тренировъчния курс:* месечната интензивна структура (8 часа) е позволила да се пристига от ежедневието, да се влиза в формиращата атмосфера, да се потапят в случаите и да се излиза, затваряйки отворените рани

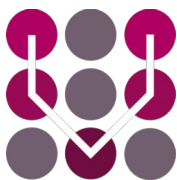
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 70

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- *Разнообразието от стимули:* предложените дейности в обучението са много различни помежду си: слайдове, ролева игра, антистрес упражнения, упражнения за умения, Театър-форум, метафори и др.

- *Устойчивостта на групата във времето:* въпреки многобройните проблеми, свързани с пандемията, които доведоха до забавяне и промени в обучителния график, почти нямаше изоставяне на групата от включили се професионалисти.

- *Изграждането на ролята на мултипликатор:* ролята на мултипликатора беше открита постепенно, дори от самите обучители. То не беше наложено, а постепенно разбрано и избрано от значителна част от групата.

- *Адаптивност:* обучителите са успели да адаптират курса от присъствен към виртуален поради пандемията, дори по искане на самата група.

- *Възможност за работа в мрежата:* обучителите имаха възможност да работят в локалната мрежа. Обучителите казаха, че физическото присъствие на хора от различни организации само в една стая е една възможност за разширяване и укрепване на мрежата. Всички имаха възможност да се познават лично, което не се случваше толкова често по време на обучение по този въпрос.

- *Активното участие:* почти всички участници, макар и на различни нива на дълбочина, показаха активно участие. Д-р Ариана Гати каза, че участието е страхотно при всяко насрочване на обучение. Това впечатление се потвърди дори през периода на пандемията, тъй като те искаха да продължат, именно от тях беше искането да продължат да се виждат и да поддържат връзка.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 71

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- *Активирането на мултипликаторите:* те компетентно ръководиха 6 секторни семинара, демонстрирайки мотивация, страст и способности.

- *Добра колективна подготовка на тренировъчните дни:* атмосферата по време на обучението беше положителна, със спокойно време и способност за намиране на медиации и споразумения, улеснени от хармонията на методите между Джоли и АСАВ.

Финландия

Финландските партньори заявиха, че всеки, който е ходил на обучението, е бил ентузиазизиран от метода на работа. По време на обучението участниците осъзнаха възможностите за използване на метода в работата с тези, които са преживели насилие, както в груповата работа на връстници, така и в индивидуалната работа с клиента като част от тяхната собствена работа. Обучаващите смятат, че предметът и използването на осъзнаването на тялото се считат за важни сред участниците. Участниците се ангажираха с тренировъчните дни и помислиха как да включат научените уроци в работата си. Те започнаха да оказват влияние върху работата им, така че научените уроци да могат да бъдат част от инструментите на организацията за по-късно (например предоставяне на услуги), когато се сблъскват с тези, които са преживели насилие.

Хърватия

Хърватските партньори изброиха следните силни страни:

1) Неформална среда;

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

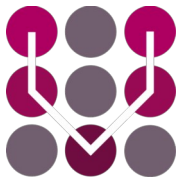
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 72

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

- 2) Възможност за професионалисти от различни области да обменят мнения и да чуят опит от други сектори;
- 3) Практики на правен, психологически подход и активно изслушване;
- 4) Ангажирана дискусия, водена от експерт.

България

Българските партньори заявиха следните силни страни на обученията:

- 1) Създаване на безопасна неформална среда за споделяне на мнения и опит между професионалисти от различни области;
- 2) Възможност да се научи повече за иновативни за България инструменти и методи, които да се използват при обучението на различни професионалисти в областта на насилието и насилието;
- 3) Осигуряване на пространство за практикуване на активно слушане и различни подходи към насилието и за случаите с различни увреждания;
- 4) Участие в много дискусии, модерирани от експерт

СЛАБОСТИ

Italy

Една от трудностите включваше избора кои професионалисти да бъдат включени в групата. Италианските партньори биха искали подходящи хора да „размножават наученото“, идвайки от различните сектори по балансиран начин. Не беше лесно да се

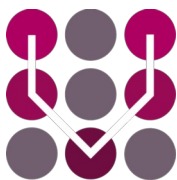
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 73

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

стигне до финалната група, която при всички случаи имаше известни пропуски, като отсъствието на лекари и педиатри. Друг критичен въпрос беше липсата на работа с мениджърите в подкрепа на ролята на мултипликаторите и трудната комуникация с мениджърите на услугите, които понякога не улесняваха участието. Пандемията определено предизвика загубата на една трета от групата и причини само частично присъствие на някои специалисти. И накрая, мястото за провеждане на срещи беше голямо, но неприветливо, характеризиращо се понякога и с някои организационни проблеми.

Финландия

В някои от организациите или работните места на участниците не беше лесно да се приложи придобитото в обучението обучение и по-конкретно инициерирането на собствени групови дейности. Структурите на работата не подкрепят груповото прилагане на нови компетенции, създадени чрез обучението на всички места. Вместо това обаче всички участници съобщиха, че могат да прилагат научените знания при извършване на индивидуална работа с клиент. Методът е нов и досега не е бил прилаган за конкретната целева група и това поражда необходимостта от разказване и описание на метода по-точно, така че ентузиазиранияте участници да продължат. По-лесно беше да се ангажират хората във второто обучение, когато имаше опит с метода и неговото обучение с тези, които са се сблъскали с насилие.

Хърватия

Повечето хора, които работят с жертва на насилие, са претоварени с работа и много специалисти не се интересуват от допълнително обучение.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 74

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

България

Повечето специалисти от целевите групи на VIVIEN бяха претоварени по време на пандемията на COVID-19 (здравни и социални работници), а в България също така полицейските служители бяха изцяло ангажирани с обществените протести, продължили доскоро месеци.

Тъй като и двамата български партньори не работят конкретно в областта на насилието, но се фокусират върху проблемите с уврежданията и благосъстоянието на уязвимите групи, те нямат като останалите партньори от Италия, Хърватия и Финландия своите „обичайни клиенти“ или установени връзки с целеви групи за обучение и трябва всеки път да търсят разрешения и одобрения чрез министерства и централни институции по време на граждански протести срещу правителството, което претоварва и институциите.

Много специалисти не проявяват интерес към допълнително обучение и дори когато властите декларират подкрепа за обучението, което предлагат, професионалистите могат да бъдат само „насърчавани“ да участват, но не и задължени да го правят.

СИЛИ И СЛАБОСТИ НА ОБУЧЕНИЯТА (НАЙ-ДОБРИТЕ ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ)

NINLIL (WIEN)

Много от участниците в обученията на Ninlil са професионалисти, които са претоварени с работа и често не са наясно с проблема за сексуалното насилие над жени с обучителни затруднения или смятат, че не се нуждаят от такъв вид образование. В

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 75

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

началото на всяко обучение повечето професионалисти са скептични относно необходимостта и качеството на такива обучения. Също така много от тях започват с предположението, че темата на обучението не засяга тях или тяхната работа. Както беше казано по-горе, привличането на хора към обучение е основният проблем на организацията на обучението и описаният скептицизъм е причината за това.

По време на обученията, по-специално по време на частта от казуса, почти всички участници сменят мнението си и откриват, че могат да се възползват от тези обучения, като получат повече знания по тази конкретна тема и други, свързани теми.

С преминаването на обученията професионалистите започват да се учат и да се интересуват от темата. Те често признават, че са попадали в ситуации, за които знанията, които са придобили по време на обучението, са приложими. Научавайки и изслушвайки темата, професионалистите започват да разпознават ситуации на насилие над жени, на които са били свидетели в миналото, частно или професионално. След като разпознават ситуацията на насилие над жени от миналия им опит, професионалистите са склонни да споделят своите истории и да обсъждат проблема и възможните решения.

По време на обучението професионалистите придобиват уменията да разпознават различни видове поведения на жените, които могат да бъдат свързани с преживяванията на насилие. Професионалистите, които работят с възрастни жени с увреждания или по-конкретно с жени с обучителни затруднения за дълго време, често са склонни да изпускат от поглед женското поведение, което може да бъде свързано с преживяване на насилие и обвиняват увреждането на жертвата за нейното неправилно необичайно поведение.

Признаването, че някои поведения са последици от предишни травми, помага на специалистите да подобрят своя подход към жените с увреждания. Този вид реализация е полезна и по време на ежедневната им работа.

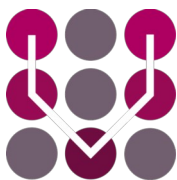
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 76

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Оценките на обученията винаги са изключително положителни и професионалистите завършват обучението доволни от опита, който са имали. По време на обученията те често придобиват нова, различна гледна точка, която може да бъде приложена в тяхната работа, а също и в личния им живот.

Обученията могат да бъдат подобрени малко, но основният сегмент, който се нуждае от подобрене, е волята и мотивацията на хората да присъстват на такива обучения. Служителите на Ninlil се опитват и постепенно успяват да постигнат целта си да научат професионалисти, които работят с жени с увреждания или по-специално с жени с обучителни затруднения, за важността на овластяването на жените с цел да им осигурят по-добър и по-пълноценен живот, и спиране на насилието над тези жени по време на началните фази.

Служителите на Ninlil са готови да се приспособят към ситуацията, причинена от пандемията COVID-19, като получат по-големи стаи и други пространства за организиране на техните обучения и в крайна сметка, ако е необходимо, ще намерят най-добрия възможен начин за провеждане на своите семинари и обучения онлайн.

DIFFERENZA DONNA (ROME)

По време на интервюто с Розалба Таддейни тя каза, че нямат опит с негативно или проблемно обучение. Всеки път има някакъв успех, поне увеличаващ способността на професионалистите да разпознават форми на насилие по пола.

Положителен опит от обучението, разказано от Таддейни, е обучение, проведено през юни 2002 г. за една асоциация за борба с насилието в Болоня, асоциация, която е избрала да работи и в близост, в смисъл, че не е съсредоточена само в града, но и в провинцията, така че да има повече центрове в провинцията, за да стигнат колкото се може повече до жените. Точно поради тази причина при тях са дошли няколко жени с увреждания.

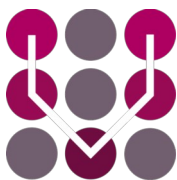
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 77

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

„Обучението беше експериментално и беше прекрасно, защото започнахме като разгледахме темата чрез изработено видео. Направи се анализ на начина, по който стигнахме до този процес, от изследването, което ни даде определени видове резултати. Разбрахме ли това, което на практика се случва? Жената, жертва на насилие, която е била многократно дискриминирана, не е пристигнала в центъра - защо? Защото службите ги управляваха. Не мислим, че една жена, само защото е жена, се нуждае от нещо различно”, обясни Таддейни.

Обучителят започна от опита, говори за процеса, как са стигнали до този тип обучителна пътека, пътното бюро, пътуващия център и т.н. След това те прожектираха видео, което говори за жени с три различни истории. „Това премина много добре като обучение - продължи Таддейни, защото усетихме участието, излязаха наяве и предразсъдъци, но това е добре, защото поне говорим за тях, работим върху тях, а също и върху страховете, защото *„ако се отзова в петък вечерта работейки с жена с физическо увреждане, къде да я изпратя? Понеже тази служба би могла да ми го каже... защото онзи друг подслон би могъл да ми даде какво...“*. Ние ги караме да се чувстват подкрепени, че не са сами.

Как може да се активира помощната мрежа? Случи ни се едно момиче, което имаше двигателен проблем с дегенеративна патология, така че вече имаше катетър и беше в инвалидна количка, да бъде обект на насилие. Във всеки случай успяхме да ѝ дадем възможност да излезе от ситуация на насилие. Така че, това беше страхотно, това обучение беше много важно. "

На въпроса за това какви предложения ще дойдат въз основа на опита на Differenza Donna, за развиване на умения за посрещане на жени с увреждания, Таддейни отговори: „Според мен е по-функционално да се направи обучение, свързано с опит. Ако донесете случаите, ги представяте към темата, която искате да разгледате. Например говорихме за

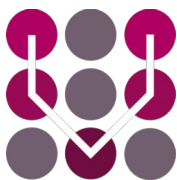
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 78

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

една жена, която беше домакин от нас в продължение на много години, можете да прочетете нейната история на много места, поставяйки фокуса върху предразсъдъците, тъй като тя е момиче, което никога не е било обект на подпомагане на никоя служба, въпреки всички трудности, през които е преминала, можете да прочетете нейната история за насилието, което е претърпяла: изнасилване в семейството, групово изнасилване, продали са я, малтретирана е, експлоатирана е от баща си, изкарана на улицата.

Зависи от това какво искате да обсъждате като внасяте история на истинска жена, която за съжаление е преживяла много насилие, жена с увреждания и започвате да разказвате нейната история с този тип перспектива: стереотипи, предразсъдъци, а не насилие, достъпност до правосъдие, репродуктивно и сексуално здраве. Важното е да се започне от случай, ситуация, това има много ефект, кара ви да почувствате, че тази жена съществува, може би я познавате, защото ви напомня за някого, а това е много важно. Всички жени, които присъстваха на обучението, казаха „*O, вие ме карате да се чувствам зле, защото познавах жена с увреждане, като помисля, че това нещо ѝ се е случило*“. Всеки от нас, в училище, съседът, знае подобна история, която може да бъде история на дискриминация, защото може би това малко момиченце е било изолирано, отколкото вие много добре сте знаели, че е експлоатирана, че е малтретирана, че е имала пенсия, но ѝ я взеха родителите и т.н.

За добро или лошо ние знаем всички тези истории и затова те резонират на вас и ако резонират на вас, те са могъщи. “

FUNDACIÓN CERMI MUJERES (MADRID)

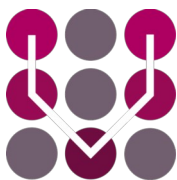
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 79

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Най-трудните неща при провеждането на онлайн курсове, които съобщават от испанската фондация, са следните:

1. **Онлайн курсовете изискват достъп до определени минимални ресурси** (подходящ телефон, достъп до интернет и др.). Регистрацията е онлайн, така че достъпът до интернет е от основно значение. Обучаващите се също се нуждаят от минимални познания за това как да използват смартфони, компютри и други технологии. Обучителите се опитват да опростят процеса възможно най-много, но някои хора все още имат трудности.

2. **Участниците с нужда от високо ниво на подкрепа**, които изпитват затруднения при следването на курсовете, трябва да имат достъп до информационни и комуникационни технологии. Понякога фондацията се опитват да разреши този проблем, като организира специфични курсове за тези групи, но се смята, че това е сегрегирано, така че се опитват да се интегрират колкото е възможно повече. Хората с високи нужди от подкрепа се нуждаят от помощ от личен асистент, преводачи или асистент със знания за учебни затруднения. Това прави курсовете много скъпи и е сложно да се организира предвид настоящите ограничения поради пандемията на COVID-19.

3. **Фондацията не разполага с достатъчно човешки ресурси**, а нуждите са големи, така че те не винаги могат да отговорят на търсенето на обучение.

Описвайки пример за обучение, което е работило добре, от Cermi Mujeres потвърждават, че техните уеб семинари „Не си сам“ се оказват много популярни и успешни. Уебинарите са създадени, за да осигурят подкрепа и съпровод на жени и момичета с увреждания и майки на деца с увреждания. Първоначално уебинарите е трябвало да дадат глас на тези групи, за да изразят те своите свидетелства, но сега те включват кратки (8-минутни) презентации по много специфични теми. Приблизително 150 жени присъстват на всеки уебинар за Zoom от цяла Иберо-Америка, за да споделят

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

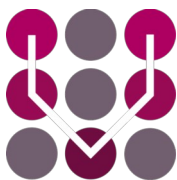
<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 80

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

своя опит и знания по актуални проблеми. Видеоклиповете от всички уеб семинари са достъпни на следната връзка: <https://galeriavideos.cermi.es/miniaturas.php>

Участниците намират уеб семинарите за много полезни и казват, че никой друг не предлага нищо подобно. Изглежда, че ключовите качества, които са направили курса да успее, са:

- 1) *краткост*: презентациите се поддържат кратки (8 минути) и думата се дава на участниците за максимум три минути;
- 2) *личен аспект*: лични свидетелства, с които участниците могат да се отнасят;
- 3) *специфично пространство за жени с увреждания*.

И накрая, те потвърждават, че за да засилят обучението си, ще се нуждаят от повече финансова подкрепа, за да осигурят участието на жени, които се нуждаят от по-високи нива на подкрепа за достъп до информацията, за да могат да предоставят повече лична помощ.

Допълнителните финансови ресурси също биха им позволили да предоставят цялата информация в лесни за четене формати и пиктограми и да отворят уеб семинарите за жени от други езикови групи, като предлагат симултанен превод.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

In В заключение на тази разработка изглежда полезно да разгледаме някои основни аспекти по темата за увреждането. Анализирайки литературата, изследвайки съществуващото от гледна точка на сдружения и услуги на национално и европейско ниво, жените с увреждания не се разглеждат специфично като потенциални жертви на насилие. Литературата прокламира риска от излагане на насилие, но липсват проактивни изследвания по отношение на защитата, разкриването и грижите.

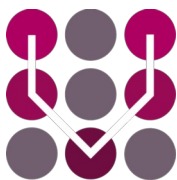
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 81

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Сега основният въпрос е: когато говорим за насилие над жени, говорим ли за всички жени или само за „нормални/здрави“ и местни жени?

Но като цяло специалистите, обучени да посрещат, защитават и подкрепят жени, жертви на насилие, трябва да могат да работят с всяка жена, независимо от нейната възраст, социална класа, произход и дали тя има увреждане.

Обученията трябва да бъдат приобщаващи и систематично да разглеждат всички ситуации, които представляват допълнителен фактор за уязвимост на жената. Всеки курс за обучение трябва да разглежда в своето съдържание специфичните въпроси, свързани с грижите за жени с увреждания, които са жертви на насилие; всеки професионалист, всеки практикуващ трябва да е наясно с нуждите и особеностите на жените жертви на насилие с различни форми на увреждания.

Всеки град, всяка област трябва да осигурят подслон, достъпен за жени с увреждания, и да може там те да разчитат на оператори, способни да се грижат за тях. Следователно би било необходимо да се създадат интегрирани услуги, в които да работят специалисти, обучени по насилие, основано на пола в ситуации на увреждане. Това, което в момента присъства, е взаимно сътрудничество между институции, които се занимават с насилие по пола, от една страна, и увреждания, от друга, тъй като няма реална интеграция.

Освен това услугите трябва да бъдат достъпни от различни гледни точки. Например уебсайтът трябва да осигурява лесно четене, да прави аудио съобщенията достъпни и да предлага тази информация, писмена и аудио, на основните езици, на които се говори от местното и имигрантското население, както и да осигурява жестомимичен превод.

Услугите, посветени на жените, жертви на насилие, трябва да работят в тясно сътрудничество с асоциации, с професионалисти, които се справят с тези специфични уязвимости: организации на и за лица с увреждания, жени имигранти и др. Уебсайтът също трябва да бъде достъпен за всички.

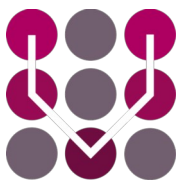
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 82

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Друг важен аспект би бил включването в уебсайтовете на раздел, посветен на „трети страни“ (членове на семейството, болногледачи, личен асистент), тъй като в ситуации на насилие като цяло, но още повече в случаи на насилие над жени с увреждания, исканията за помощ много често не са директни, а идват от хора, близки до жертвата. Жените с увреждания често имат ограничен достъп до търсене на помощ поради тяхното състояние на липса на независимост, особено в случаи на тежко увреждане. Следователно де очертава като необходимо да се създаде систематично пространство за тези трети страни с важни указания за това какво и как да се направи, за да се помогне на жертвите. Освен това, в случай на помощ на жени с увреждания, е от съществено значение да има много яснота как да се намеси страничен на насилието човек, да има полезни стратегии за действие и отговори на въпроси като: *„Ако жената трябва да бъде преместена от дома си, има ли адекватно оборудвани подслони, за да я настанят? ”*, *„Могат ли тези места да ѝ гарантират безопасност и подходяща помощ според специфичните ѝ нужди?“*.

И накрая, би било много полезно да се създаде европейска база данни, достъпна на различни езици, съдържаща списък с добри / най-добри практики, разграничени по професионална област, която професионалистите трябва да следват при подпомагане на жени с увреждания, които са жертви на насилие.

Упражнения за самообучение

За да си дадат възможност за колективен размисъл по конкретната тема за увреждане, всяка асоциация, всяка служба може да се съберат и да действат по следния начин:

1: Представете последните два случая с жени с увреждания: Какво работи и кое е трудно

2: Направете подробно описание на наличните в момента ресурси по отношение на

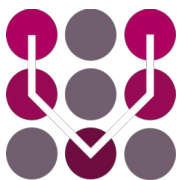
VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 83

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN

This project is funded by the European Union's
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

структурата, уменията и връзките с територията за всички жени и за тези с увреждания.

3: Избройте какво може да се направи за подобряване на достъпа, настаняването и подкрепата за жени с увреждания.

4: Подредете елементите, изброени в точка 3, според степента на приоритет.

5: Определете сред предложените решения

а) тези, които биха могли да бъдат приложени незабавно

б) тези, които могат да бъдат планирани през следващите 12 месеца

6: Планирайте прилагането на краткосрочни и дългосрочни решения

7: След една година проверете внедрените промени и тяхната ефективност.

Съдържанието на този отчет представя мненията само на авторите и е тяхна единствена отговорност. Европейската комисия не поема никаква отговорност за използването на информацията, която съдържа.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/> 84

<https://twitter.com/ProjectVivien>

Email: vivien@giollicoop.it